

ERŐFORRÁS- ÉS IGÉNYFELMÉRÉS A MADÁSZSZ TAGSZERVEZETEK KÖRÉBEN

2013

Készítették: Paksi Borbála
Oprics Judit
Magi Anna
Eisinger Andrea

A KUTATÁS A STEFAN BATORY FOUNDATION TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.

A KUTATÁSBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK:

Adelante Alapítvány
Drog Stop Budapest Egyesület
Drogprevenciós Alapítvány
Északi Támpont Egyesület
Iránytű Ifjúsági Alapítvány
Kapocs Ifjúsági Önsegítő Szolgálat Alapítvány
Kék Pont Alapítvány
KIMMTA Zsibriki Droghatériás Intézet
Kortárs Segítő Műhely Alapítvány
Köztes Átmenetek Kft.
Magadért Droghatentességet Védő Alapítvány
Megálló Csoport Alapítvány
Mentálhigiénés Egyesület
Tiszta Jövőért Közhasznú Alapítvány
Váltó-Sáv Alapítvány

TARTALOM

A kutatás célja	4
A kutatás módszere	4
A tagszervezetek percipiált helyzete, erősségei és gyengeségei	6
A szakmai működés területei	7
A szervezeti működés területei	10
Az érdekképviselő/kommunikáció területei	12
Mobilizálható erőforrások	15
Visszajelzések a MADÁSZSZ utóbbi években végzett tevékenységéről	18
Szervezeti működést szolgáló tevékenységek, szervezeti változások	19
Szakmai tevékenységi területek	20
Konkrét tevékenységek, szolgáltatások	21
A jövőbeli tervekkel, beadott projektekkel kapcsolatos vélemények	28
Megoldott finanszírozású tevékenységek	28
Pályázati szakaszban lévő tevékenységek	29
Felhasznált irodalom:	33
Mellékletek	34
Fókuszcsoporthoz vezető vonal	35
Kérdőívek	41
Táblázatok	47

A KUTATÁS CÉLJA

A Magyar Drogprevenációs és Ártalomcsökkentő Szervezetek Szövetsége (MADÁSZSZ) elnöksége elkötelezett tevékenységének helyzetadekvátsága, szükségletekben gyökerező volta iránt, és fontosnak tartja, hogy munkája a tagszervezetek megelégedését, valamint általában a terület gyarapodását, eredményesebb működését szolgálja. Ezt jelzi talán az is, hogy már a szövetség előzményének tekintető Civil Falu programot¹ is rendszeres értékelő vizsgálatok kísérték (<http://www.madaszsz.hu/kutat.php#str2>), majd szövetségi 2003-as bejegyzését követően a MADÁSZSZ szervezetfejlesztéséhez (http://www.madaszsz.hu/images/kutatas/eroforras%20igeny%20felmeres_kutbeszm.pdf), illetve az ezidáig legjelentősebb projektjéhez (TÁMOP-2.5.1-07/1-2008-0136) kapcsolódóan (<http://www.madaszsz.hu/kutat.php#str4>) – 2007-ben, és 2009/2010-ben – is készültek a szövetség munkáját, annak irányvonalait megalapozó szükségletfelmérések. Az utóbbi években csak bizonyos témákban ment körbe a tagság körében időnként egy-egy gyorskérdés (pl. a pályázatok ügyében többször küldött körbe az elnökség rövid, célzott kérdéseket), illetve néhány esetben informális úton érkeztek az elnökséghez visszajelzések, fogalmazódtak meg igények (mint pl. a 2012-es évben a szupervízió iránti igény), de az elnökség nem kapott átfogó, szisztematikus visszajelzéseket a tagságtól. 2010-ben a tagság úgy döntött, hogy a szövetség vezetése centrális módszerrel történjen, ez azonban nem jelenti a szükségletekben gyökerező, a tényalapú működés iránti elköteleződésének feladását, sőt, talán még inkább szükségessé teszi a rendszeres és szisztematikus igényfelméréseket annak érdekében, hogy a tagság igényei és a centrális vezetés ne távolodjon el egymástól. Részben ezért, részben pedig egy beadott, nagyobb volumenű pályázat megalapozása miatt döntött úgy 2013 tavaszán az elnökség, hogy felméri a tagság helyzetét, igényeit, illetve véleményét, javaslatait.

Tanulmányunk tehát iránymutatást kíván adni a MADÁSZSZ elnökség munkájának tervezéséhez, a MADÁSZSZ közeljövőben várható pályázatainak kidolgozásához, s általában a MADÁSZSZ tevékenységének helyzetadekvátságához.

A KUTATÁS MÓDSZERE

A szükségletfelmérés a MADÁSZSZ tagszervezetei körében történt, kombinált adatgyűjtési technikával, melynek során a kutatás alapmódszerét jelentő fókuszcsoportos beszélgetéseket egyes tematikus egységek esetében rövid önkitöltős kérdőív alkalmazásával egészítettük ki.

¹ A Civil Falu programot átlagosan 15-20 szervezet együttműködésében bonyolítottuk le a Sziget Fesztiválokon. Az ötlet és az elnevezés utal arra, hogy a szervezetek egy falut szimbolizáló elrendezésben, egymás mellett, összehangoltan végezték egy hetes munkájukat.

A fókuszcsoportokhoz az eredmények nagyobb megbízhatósága érdekében részletes – tartalmi fókuszai, az egyes kérdések során alkalmazott módszerek (beszélgetés, rangsoroló szavazás, stb.) és időfelhasználása szerint is lebontott – strukturált vezérfonal készült.²

A kutatás során vizsgált főbb témakörök:

- i. a tagszervezetek hogyan látják a saját szervezetük helyzetét, milyen problémák fogalmazódnak meg, hol vannak a szervezetek erősségei és gyengeségei,
- ii. a tagszervezetek hogyan látják, hol lenne igény a MADÁSZSZ támogatására, hol tudna MADÁSZSZ segíteni,
- iii. visszajelzések a MADÁSZSZ elnökség utóbbi éveiben végzett tevékenységével kapcsolatban,
- iv. s végül hogy a tagság hogyan vélekedik a jövőbeli tervekkel, beadott projektekkel kapcsolatban.

Az adatfelvétel 2013 április 24. és május 3. között történt, 3 csoportban, összesen 15 tagszervezet részvételével. A tagszervezeteket döntően a szervezetvezetők képviselték.

A fókuszcsoportokról videofelvétel, illetve hanganyag, s ezek alapján szó szerinti átiratok készültek. A rangsoroló szavazások eredményeinek rögzítésére flip chart volt segítségünkre. A fókuszcsoportok analízise során horizontális elemzést alkalmaztunk (Vicsek 2006), azaz az interjúkivonatokat, valamint önkítöltős kérdőíveket tematikusan, a vezérfonal témakörei szerint elemeztük, és az eredményeket ezen témakörök mentén mutatjuk be. A flip chartok és az önkítöltős kérdőívek adatainak feldolgozására Excel programot használtunk. A rendelkezésre álló információkat összesítetten elemeztük, nem vizsgáltuk, hogy az egyes szervezetek milyen álláspontot képviselnek, s a tanulmányban felhasznált szó szerinti idézetek is név nélkül szerepelnek.

² A fókuszcsoport vezérfonala, valamint az önkítöltős kérdőívek megtalálhatók a beszámoló mellékletében.

A TAGSZERVEZETEK PERCIPIÁLT HELYZETE, ERŐSSÉGEI ÉS GYENGESÉGEI

Az alábbiakban azt vizsgáljuk, hogy a tagszervezetek mennyire elégedettek a szakmai- és szervezeti működés, valamint az érdekképviseleti/kommunikációs tevékenység különböző területein saját munkájukkal, és hogyan értékelik azt a drogügyek területén dolgozó más szervezetek munkájához képest.

A különböző tevékenységterületeket vizsgálva azt látjuk, hogy a szakmai, valamint az érdekképviseleti/kommunikációs tevékenységek területén átlagosan közepesnek, a szervezeti működés területén pedig ennél valamivel kedvezőbbnek – a közepes és jó közöttinek – érzékelik szervezetük tevékenységét a résztvevők (1. táblázat, átlag). Ugyanakkor a három terület közül összességében a szakmai működés területén találtunk a leggyakrabban „jó” minősítésekkel, míg a másik két tevékenységterületen a leggyakoribb vélemény a közepes (1. táblázat, módusz).

	saját szervezetnél		
	átlag	szórás	módusz
A szakmai működés területei	3,2	1,2	4
A szervezeti működés területei	3,5	1,1	3
Érdekképviseleti és kommunikációs területek	3,1	1,2	3

1. táblázat A résztvevők elégedettsége az általuk képviselt szervezet különböző területeken végzett tevékenységével³

A jelenlévők összességében úgy látják, hogy más szakmai szervezetek is az övékéhez hasonló helyzetben vannak (2. táblázat), mindössze a szervezeti működés területén érzékelik azt a legtöbben, hogy a saját helyzetük a területhez képest valamivel kedvezőbb.⁴

³ A válaszokat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett.

⁴ A más drogügyek területén tevékenykedő szervezetekhez képest történő értékelés során megfogalmazódtak olyan vélemények, hogy a másokhoz viszonyítás nehéz, mert „nem tudom, mihez képest”, vannak nagy szervezetek, amihez „nyilván” nem lehet a többieket hasonlítani, „a Kék Ponthoz nem akarom hasonlítani magam”. A továbbiakban éppen ezért elsősorban azokat a véleményeket használjuk, melyeket a saját szervezetük tevékenységével kapcsolatosan fogalmaztak meg a résztvevők.

	másokhoz képest		
	átlag	szórás	módusz
A szakmai működés területei	3,3	1,2	3
A szervezeti működés területei	3,4	1,2	4
Érdekképviselési és kommunikációs területek	2,8	1,2	3

2. táblázat A résztvevők véleménye a szervezetek különböző területeken végzett tevékenységéről, más drogügyi szervezetekhez képest⁵

A SZAKMAI MŰKÖDÉS TERÜLETEI

A szervezetek szakmai működési területei közül – mint ahogy azt a 3. táblázatban láthatjuk – leginkább a célcsoportelérés (i), a szervezet nyújtott szolgáltatások (ii), valamint szervezet humánerőforrás összetétele/minősége (iii) tekintetében mutatkoznak erősségek. A résztvevők véleményei ezeknél a tevékenységeknél az elégedettségi tartományban helyezkednek el, bár itt is csak elvétve, 2-3 szervezet esetében találoztunk „nagyon elégedett” véleményekkel, a legtöbben 4-esre értékelték ezeket a területeket (lásd. 3. táblázat, módusz), s maximum 1-2 esetben találoztunk az elégedetlenségi tartományba eső (3-nál kisebb) véleményekkel. A résztvevők véleménye szerint a vizsgált területek közül leginkább a szupervízió, illetve a programok akkreditációja területén mutatkoznak hiányosságok/gyengeségek a szervezetek szakmai működésében, olyannyira, hogy ezeken a területeken sokaknak nincs is érdemleges tevékenysége, illetve nem tudták megítélni azt (lásd 3. táblázat, N értékek).

	N	saját szervezetnél		
		átlag	szórás	módusz
1. A szervezet humán erőforrás összetétele	15	3,7	1,1	4
2. Önkéntesek bevonása	14	2,9	1,2	4
3. Szervezet nyújtotta szolgáltatások	15	3,7	0,9	4
4. Célcsoport elérése	15	3,8	0,7	4
5. Szupervízió	12	2,7	1,4	2
6. Programok akkreditációja	5	2,6	1,0	3

3. táblázat A résztvevők elégedettsége az általuk képviselt szervezet tevékenységével a szakmai működés különböző területein⁶

⁵ A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1=sokkal rosszabb, 5=sokkal jobb.

⁶ A válaszaikat a résztvevők ebben az esetben is 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett. A táblázatokban a terület átlagánál legalább 0,5-tel magasabb értékeket vastagítással, az alacsonyabb átlagokat dőlt betűvel emeltük ki.

A MADÁSZSZ korábbi, 2007-es szükséglet és erőforrás-felmérésének (Arnold és Paksi, 2007)⁷ eredményeivel összehasonlítva a vizsgált szakmai működési területek közül a legnagyobb veszteség a szupervízió területén jelentkezett: jelentősen (3,5-ről vs. 2,7-re) csökkent a szervezetek elégedettsége a szupervíziós tevékenységgel, s aktuálisan mindössze 4 résztvevő jelezte, hogy ez a terület (is) rendben működik a szervezetüknél. Míg korábban „azon szervezetek, akik alacsonyabban értékelték a szupervíziót, azzal magyarázták elégedetlenségüket, hogy nagyobb intenzitással és többszörös szupervízióra tartanának igényt” (Arnold és Paksi, 2007:10), ma több szervezetnél a szupervízió aktuálisan szünetel: „*forráshiány miatt nekünk, ha jól emlékszem, az előző évben sem volt szupervízió*”, vagy csak nagyon nehezen, informális kapcsolatok révén megoldott: „*a szupervízió nálunk a lopott csókok története, ami annyit jelent, hogy úgy oldjuk meg, hogyha tudunk barátokat ebbe a dologba feladatként, nem így, tehát nem közeli barátokat, mert azt nem lehet szupervízióra hangszerelni, de valami, ami külső segítséggel megoldani*”. Az okok között a forráshiányt említik: „*elbocsátások és egyébek mellett ezeket a dolgokat kellett levágni*”. A forráshiány ráadásul nem csak a szupervízió lehetőségét csökkenti, hanem fokozott igényt is létrehoz: „*pont a változások, meg a ...ban történő dolgok folyamatosan igényelték volna a szupervíziónak a meglétét. ... mind az egyéni szupervízió, vagy coaching, vagy valamilyen más olyan tevékenység, amelyik esetleg tudja segíteni a munkatársakat*”.

A korábbi szükségletfelméréshez képest szintén jelentősen csökkent a szervezetek elégedettsége a programok akkreditációja területén (3,3 vs. 2,6). Ebben az esetben az elégedettség csökkenése mögött részben a prevenciós programok akkreditációs kötelezettségének aktualitása, ill. tevékenységekkel kapcsolatos szervezeti igények növekedése állhat⁸: „*mindig ez tolódott ki ... mindenkinek volt valahol főállása ... amellel vittük a szervezet ügyeit, így ez az akkreditáció maradt mindig az utolsó*”. A megnövekedett igények mellett azonban a jelenleg zajló akkreditációs folyamattal való elégedetlenség is megjelenik: „*A programok akkreditációja, az azért 0, mert eddig nem volt. Nem volt akkreditált, most majd lesz, ez a... OEFInél, amit csinálnunk kell, az elég szörnyű*”.

Összességében a humán erőforrás összetételével/minőségével a szervezetek többsége (15 résztvevőből 11) aktuálisan (is) elégedettséget jelzett (módusz=4): „*úgy érzem, hogy egy jó csapat van évek óta, hosszú-hosszú évek óta*”, vagy: „*A szervezet humán erőforrás összetétele, azzal úgy általában mindig meg vagyok elégedve, tehát ... amikor lehetőség van, hogy válasszunk embereket, akkor tudunk jól választani. Jól választani*”. Esetenként még akkor is pozitív véleményeket fogalmaztak meg a résztvevők, ha ezen a területen egyértelműen veszteségeket élt meg a szervezet: „*hát vannak olyan egykori tagok, akik már különböző okok miatt nem tagok, de mégis helyzetbe hozzák így az egyesületet, tehát erre a féle-fajta*

⁷ Az időbeli összehasonlításokat többnyire a MADÁSZSZ korábbi szükségletfelméréséhez képest fogalmazzuk meg. Ilyen esetekben nem hivatkozunk a jelzett tanulmányra.

⁸ A szervezetek több mint fele a korábbi években sem rendelkezett akkreditált programmal, illetve a programjaik többsége nem volt akkreditált (Arnold és Paksi, 2007).

kapcsolatrendszerre”. Az aktuálisan is pozitív vélemények mellett a 2007-es szükséglet-felmérés eredményeivel összehasonlítva azt tapasztaljuk, hogy a szervezetek elégedettsége a humánerőforrás összetételével is valamelyest csökkent (4-ről 3,7-re), illetve a véleményekben nagyobb szórás tapasztalható (a szórás a korábbi 0,785 helyett 1,1), tehát a szervezetek közötti különbségek e tekintetben valamelyest fokozódtak. Az elégedettség csökkenése mögött is főként forráshiány húzódik meg, különböző formákban:

- létszámcsökkenés formájában: *„leamortizálódtak a szakemberek, gondolom, máshol is ... nem tudunk annyi igazi szakembert foglalkoztatni, mint ezelőtt 1 évvel, 3-4-5 évvel”, vagy: „2 éve még 8-9 munkatársunk volt, összesen 11-en voltunk, aki projektfüggően kapcsolódtak hozzánk, ma nincsenek munkatársaink”.*
- a munkatársak kapacitásának csökkenéseként: *„tavalyi év elején nem kaptunk finanszírozást ... félállásúak lettek a segítők, és ugye teljes állás mellett csinálják ezt”, vagy egy másik vélemény: „ahelyett ugye hogy a kliensekkel foglalkoztam volna én is, ... egyszerűen behajtóként kezdtem működni ..., nem ez lenne a természetes, nem ezért vagyunk”*
- illetve a munkatársak munkaképességének karbantartása területén: *„hát azt gondolom, hogy a szupervízió is lényeges szerepet játszott ebben, hogy így túlterhelődtek a munkatársak...”.*

Hasonlóképpen a szervezet által nyújtott szolgáltatások területén – még ha esetenként a *„körülményekhez képest”* kitételrel is – többségében (15-ből 9 szervezet esetében) kedvezően vélekedtek az aktuális helyzetről a résztvevők, mindazonáltal a korábbiakhoz képest itt is kismértékben alacsonyabb elégedettséget tapasztalhattunk (4 vs 3,7).

A szakmai működés különböző területei közül mindössze a célcsoport elérés tekintetében érzékelhető némi javulás az utóbbi években, s ma ez az a szakmai működési terület, ahol átlagosan a legnagyobb elégedettséget tapasztaltuk, itt tapasztaltunk a szervezetek között a legkisebb különbségeket, senki nem említette ezt a területet a szervezet gyengeségei között (kizárólag 3-as vagy magasabb elégedettségi értékek születtek).

A korábbi MADÁSSZS-os helyzetfelméréshez képest új területként szerepelt az önkéntesség kérdése a vizsgált területek között. E tekintetben viszonylag alacsony (2,9), az elégedetlenségi tartomány felső határán elhelyezkedő átlagértéket kaptunk, ugyanakkor a szervezetek jelentős része (6 szervezet) – a drogvédelem szervezetei körében a MADÁSSZS korábbi szükségletfelmérésével megközelítően azonos időszakban készült országos vizsgálat adataihoz (Paksi, Demetrovics, 2011) képest – pozitív tapasztalatokról számolt be (módusz=4): *„kizárólag az elmúlt másfél évre vonatkozik, mert előtte tulajdonképpen nem volt szinte, azt lehet mondani”,* vagy egy másik vélemény: *„van olyan programunk, amelyikben egészen jó arányban von be önkénteseket. Szerintem ez egy fejlődő dolog nálunk”.* Az önkéntesek számának növekedése részben a közérdekű önkéntes programnak köszönhető: *„nőtt az önkéntesek létszáma, benne vagyunk ebbe a közérdekű önkéntes programban, ... akinek az kell a segélyéhez, hogy ilyen 30 napra önkéntességet, le tudja igazoltatni”.* Ugyan

megfogalmazódtak olyan vélemények is, mely szerint az önkéntesek bevonása egyfajta pozitív kényszerűség, avagy szinte az egyetlen működési lehetőség: *„ha zárva van az ajtó, akkor is ... a feltételeink dacára is jobban tartanak ki mellettünk, mint mi saját magunk”*. Egyelőre azonban azok vannak többségben (7 szervezet esetében kaptunk az elégedetlenségi tartományba tartozó választ), akiknek – ha a rászorultság kényszere jelen is van – még nem megy az önkéntesek bevonása: *„Iszonyatosan bénák vagyunk. Most próbálunk konzultálni, hogy honnan lehet, hogy kell, milyen szabályok...”*.

A SZERVEZETI MŰKÖDÉS TERÜLETEI

A különböző tevékenységterületeket vizsgálva láthattuk, hogy a másik két területhez (szakmai működés, és érdekérvényesítés/kommunikáció) képest a szervezeti működés területén a legmagasabb a résztvevők véleményének átlaga: a közepes és jó között helyezkedik el.

A szervezeti működés területei közül – mint ahogy azt a 4. táblázatban láthatjuk – leginkább a könyvelés (i) és az adminisztráció (ii) tekintetében mutatkoznak erősségek. Ezek a területek nem csak a szervezeti működés, hanem az összes vizsgált működési területek közül is a legnagyobb elégedettséget kiváltó területek. A résztvevők véleményei ezeknél a tevékenységeknél átlagosan meghaladják a 4-es értéket, s a legtöbben 5-ösre értékelték ezeket a területeket (lásd 4. táblázat). Az adminisztrációs tevékenység minden szervezetnél eléri a legalább közepes szintet, azonban a könyvelés tekintetében néhány szervezetnél tapasztalhatók nehézségek/hiányosságok. A szervezeti működés vizsgált területei közül leginkább a finanszírozással kapcsolatban fogalmaztak meg a résztvevők negatív véleményeket. Összességében a szervezeti működés különböző területei között az azokkal való elégedettség alapján kirajzolódó erősségi rangsor a korábbi évekhez hasonló.

	N	saját szervezetnél		
		átlag	szórás	módusz
1. Munka-, hatáskörmegosztás	15	3,3	1,1	4
2. Koordináció, vezetés/irányítás	15	3,4	1,0	4
3. Jogi ügyek intézése	13	3,4	1,2	3
4. Könyvelés	15	4,1	1,1	5
5. A szervezet finanszírozása	15	2,9	1,1	3
6. Adminisztráció	15	4,1	0,9	5

4. táblázat A résztvevők elégedettsége az általuk képviselt szervezet tevékenységével a szervezeti működés különböző területein⁹

Korábban is, és aktuálisan is a szervezeti működés különböző területei közül a finanszírozást tekintették összességében a szervezetek a működés leggyengébb láncszemének. Ugyan, a

⁹ A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett.

területre vonatkozó átlagérték nem csökkent (sőt: 2,57-ről 2,9-re növekedett) a 2007-es vizsgálat óta, a résztvevők többsége negatív tendenciákról számolt be: *„van egy ilyen mélyzuhanás, igen, negyedik éve... van a szakmám, ami, de hát hogy megtanulni pénzt kérni, meg hogy itt-ott már szinte koldulni is, hát bizony, ezt azért meg kell tanulni ... pályázatoknál, amik mindjárt befejeződnek, megnyerted és ki se fizették. Hogy harmadik éve belekergetik a civil szervezeteket, igen, a halálba, nem tudok mást mondani erre...”,* vagy egy másik hasonló vélemény: *„az elmúlt 5 évben rohanunk így mi is lefelé”.* A források területen észlelt tendenciák azért is fontosak, mert – mint ahogy az egyik résztvevő fogalmazott – *„Én két alapvető okra vezetem vissza az összes problémát. Az egyik a szervezet finanszírozása.”* Egyes szervezetek esetében a finanszírozási problémák olyan szintet értek el, hogy a szervezet létét veszélyeztetik: *„Nincs finanszírozása, annyira nincs, hogy nincs, na. Hadd fogalmazzak így. Hát nekünk közeljövőnk sem biztos, hogy van. Tehát annyira kritikusan állunk. Azért működünk, mert sikerült találnunk véletlen egy valami áldásból véletlen egy magánszemélyt, amivel életben tudjuk tartani magunkat, tudtuk tartani idáig magunkat... Nincs mit ezen jobban pontozni, nincs 1-esnél rosszabb”.* Összesen a résztvevők fele emelte ki a finanszírozást, mint olyan, különösen is problémás területet, mellyel a legkevésbé elégedettek. A területtel való elégedetlenséget kifejező, többségben lévő vélemények mellett két kivételt is meg kell azonban említenünk: *„a mi finanszírozásunk nem csökken, valamennyivel egy kicsit nőtt, abban a konstrukcióban, hogy most a bentlakásos intézeteket finanszírozzák, kevéssel, de nőtt is, úgyhogy mi tényleg nem panaszkodhatunk”,* illetve egy másik szervezet *„mi vagyunk az a szervezet, akik mondjuk, így nem vagyunk most bajban, hanem vannak, sőt hát tudunk bővíteni, szerintem ez most nem annyira jellemző”.* Mindkét szervezet azonban egyértelműen a területen jellemző általános tendenciáktól eltérőként írja le a saját helyzetét.

A szervezeti működés többi vizsgált területe tekintetében a vélemények az elégedettségi tartományba csúsznak át. A koordinációs tevékenység esetében mindössze 2, a jogi ügyek intézése tekintetében pedig 3 szervezet fogalmazott meg az elégedetlenségi tartományba eső véleményeket, s nem volt olyan szervezet, ahol ezek a területek a legsúlyosabb problémák, a meghatározó hiányosságok, vagy erősségek között kerültek volna említésre¹⁰. A jogi ügyek intézése esetében a kedvező megítélés háttérében az állhat, hogy úgy tűnik, nem tartozik a szervezeti működés fókuszát képező tevékenységek közé: *„Nem nagyon vannak jogi ügyeink, de ügyvédünk sem igazán, illetve tulajdonképpen van egy telefonszám, akit felhívhatnánk, ha szükség lenne rá, de hál’ istennek nincsen”.* Megfogalmazódott olyan vélemény is, hogy amennyiben jogi problémák merülnek fel, annak megoldása inkább a szervezet működésével kapcsolatos általános kérdéseket érint: *„Nem a jogász hiányzik ebből a dologból, hanem talán*

¹⁰ Itt jegyezzük meg, hogy a vezetés/irányítás területére vonatkozó vélemények megjelenését befolyásolhatja, hogy a beszélgetéseken a szervezetek vezetői, kulcsemberei voltak jelen, így saját munkájukat kell volna értékelni, s talán ezért nem jelent meg a beszélgetés során sem pozitív sem negatív értelemben fókuszként. Az ezen a területen előforduló nehézségekre utalhat ugyanakkor, hogy pl. a tavalyi évben a szervezeti szükségletek között megjelent a szervezetek vezetőinek a szupervízió iránti igénye.

az a pozíció, amiből egy jogi ügyet el lehet intézni". A korábbi szükségletfelméréshez képest – az aktuálisan is leginkább elégedettséget kiváltó könyvelés és az adminisztráció kivételével – tendenciájában általában kismértékű visszaesést tapasztaltunk a szervezeti működéssel való elégedettség területén.

A korábbi szükségletfelméréshez képest a szervezeti működés különböző területei közül a munka- és hatáskörmegosztás tekintetében számoltak be a résztvevők leginkább kedvezőtlen tapasztalatokról, tendenciákról (a vélemények átlagértéke 3,8-ról 3,3-ra csökkent). Ez részben a forráskivonás következtében a humán erőforrás ellátottság tekintetében is érzékelt kedvezőtlen elmozdulásokkal – *„mindig kevesebben vagyunk, mint amennyi kellene”* – függ össze. A résztvevők véleménye szerint azonban az általános forráscsökkenés következtében előálló helyzetet fokozza a finanszírozáson belül a projektalapú, célzott források szerepének növekedése. A projekt-szemléletű finanszírozás többnyire nem teszi lehetővé olyan átívelő, nem a konkrét projektek megvalósításához kapcsolódó feladatok finanszírozását, mint a szervezeti működéshez kapcsolódó feladatok: *„gyakorlatilag én, hogyha nem csinállok meg valamit, akkor nincs megcsinálva, mert ugye ...a külsősökkel való dolgozásnak ez az egyik óriási nagy veszélye, hogy ...csak tiszteletdíjat kapnak, és határozottan programokra, azokkal ugye nem lehet megcsináltatni se adminisztrációt, se ezt se azt”,* vagy magának a pályázatírási feladatoknak az ellátása: *„azt a részét nem tudtuk megfinanszírozni, hogy felálljon egy olyan team, aki mag. Tehát mi csináljuk a pályázatokat”*. Megjelentek azonban olyan vélemények is, melyek a munka- és hatáskörmegosztás hiányát a civil működés jellemző sajátosságát értelmezik: *„Alapvetően nekem az a véleményem, hogy egy civil szervezetnél dolgozni, az mindig egy kettős történet. Tehát nem elég, ha valaki a szakmai munkájában jó, mert, hogy itt minden mást is kell csinálni, forrást teremteni, kommunikálni kell, tehát hogy itt nem, itt nem csak szociális munkás, vagy pszichológus, vagy addiktológiai konzultáns az ember, hanem amellet még számtalan más is. És hogy mi egy kicsi szervezet vagyunk, félállásban dolgoznak a kollegáim, tehát hogy most akkor vagy kliens munkát végez, vagy pedig a szervezetnek a túléléséért, vagy a prosperálásáért dolgozik valaki”*.

AZ ÉRDEKKÉPVISELET/KOMMUNIKÁCIÓ TERÜLETEI

Mint láthattuk, összességében a szervezetek érdekképviselési illetve kommunikációs tevékenysége tekintetében mutattak a résztvevők a legalacsonyabb elégedettséget. Az ide tartozó tevékenységek közül három ugyan az elégedettségi tartományba került: a más civil szervezetekkel való kommunikáció (i), a honlap (ii), illetve valamivel kisebb átlagértékkel a Facebook megjelenés (iii). Azonban a más szervezetekkel való kapcsolattartás kivételével a legtöbb szervezet esetében 3-as, vagy annál kisebb értéket vesz fel az elégedettség (lásd az 5. tábla móduszeit). Az érdekképviselés/kommunikáció vizsgált területei közül leginkább a for-profit szervezetekkel történő kommunikációval kapcsolatban fogalmaztak meg a résztvevők negatív véleményeket. Ez a terület nem csak az érdekképviselési/kommunikációs tevékenységeken belül kapott kimagaslóan negatív megítélést, hanem az összes vizsgált

működési területek közül is a legnagyobb elégedettséget kiváltó terület. Összességében az érdekképviselő/kommunikáció különböző területei között – az azokkal való elégedettség alapján – kirajzolódó erősségi rangsor is a korábbi évekhez hasonló.

	N	saját szervezetnél		
		átlag	szórás	módusz
1. Média megjelenés	14	2,9	1,2	3
2. Honlap	15	3,5	1,1	3
3. Facebook megjelenés	14	3,2	1,2	3
4. For profit szférával történő kommunikáció	14	2,3	1,1	2
5. Döntéshozatali szervekkel történő komm.	14	3,0	1,1	3
6. Más civil szervezetekkel történő komm.	15	3,5	0,9	4

5. táblázat A résztvevők elégedettsége az általuk képviselt szervezet tevékenységével az érdekképviselői és kommunikációs területeken ¹¹

A korábbi vizsgálatokhoz hasonlóan aktuálisan is leggyengébb láncszemnek a for profit szférával való kommunikáció, illetve annak eredményessége bizonyult, s a korábbi adatokhoz képest is csökkent e területen való elégedettség. Az egyik szervezet kicsit tréfásan a következő képen fogalmazta meg véleményét: „A kommunikáció, az működik, a támogatás már nem, de jól elbeszélgetünk”. Az eredménytelen kommunikáció mögötti okokat keresve a résztvevők két okot említettek:

- Egyrészt a szervezetek e tekintetben nem célravezető hozzáállására, korlátaira utaltak: „nem kenyerünk az üzleti gondolkodás, tehát alapvetően az üzletszerű haszonra, a haszon-orientált, profit-orientált, tehát érdek-orientált gondolkodás nincsen benne sem a kommunikációnkban, sem a gondolatainkban... azt gondolom, hogy képezni kell”, vagy egy másik szervezet: „próbáltunk, meghívtunk olyan szervezeteket, aki ezzel foglalkoznak, hogy adjanak ötleteket, hogy kell ezt jól csinálni ... Magamról beszélek, a saját korlátaimat, hogy oda tudjak menni, és tudjak úgy egyáltalán elmondani ... hogy az, akinek ehhez mondjuk semmi köze ... De lehet, hogy én ... nem tudom jól csinálni, nem tudom”.
- Emellett a résztvevők az eredménytelen kommunikáció hátterében a drogszakmai szervezetek és egyéb marginális társadalmi csoportokkal foglalkozó szervezetek célpopulációjával kapcsolatos társadalmi gondolkodásban rejlő okokat fogalmaztak meg: „Nincs egymással közölni valónk, mert ugye az a terület, amivel foglalkozunk, azt nem fogja támogatni. ... a rossz gyerekeket nem szeretik finanszírozni. Én nem látok abból a célközönségből bármilyen fajta haszonra alkalmas szempontot. ... Semmi olyan szempont nincs, amitől ez a dolog számukra érdekes lehet”.

¹¹ A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett.

A szervezetek többsége az elégedetlenségi tartományban fogalmazta meg véleményét, mindössze 1 szervezet esetében kaptunk a skála elégedettségi tartományába eső választ, azonban ezt az érintett szervezet is kuriózumként értékelte: *„For profit területtel is jó a kommunikáció szerintem, különböző pályázatok kapcsán is vállalkozókkal együttműködünk. ...akik valamilyen féle-fajta irányban kedvezményesebb szolgáltatási díjakkal, vagy esetleg ingyen tudnak nekünk <bizonyos szolgáltatásokat nyújtani> ... a klienseinknek álláskeresésben segítünk, ...hogyan helyezkedjenek, ...valamelyik vállalkozónál, ... 2009 óta van a Budapest Bankkal együttműködésünk, és ők különböző ilyen önkéntes felajánlásokkal szponzorálták az egyesületünket, meg ...van egy ilyen önkéntes programjuk és a békéscsabai fiókjuk munkatársai gyűjtöttek nekünk pénzt, ilyen még nem fordult elő az életünkben, úgyhogy most, múlt héten kaptunk 500.000.-ot. Ez egy csoda-kategóriába eső dolog”.*

A korábban az elégedettségi tartományba tartozó döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció értékelése aktuálisan az elégedettségi és az elégedetlenségi tartomány határán helyezkedik, és ez a bizonytalan értékelés a többségi hozzáállás is (az átlag és a módusz is 3).

- 4 szervezet fogalmazott meg az elégedettségi tartományba eső véleményt, mint pl: *„Az, hogy nyíltság, őszinteség, hitelesség... ebből áll, így nem utálják az embert, tehát nem vagyok képmutató, nem nyalok senkinek, .. nem fekszünk le senkinek. Tehát ezt azért valahol értékeli... és hát én tartom”* hasonlókat fogalmazott meg egy másik szervezet képviselője: *„nekünk sikerült nem összebalhéznunk a döntéshozókkal”.* Volt azonban olyan, az elégedettségi tartományban elhelyezkedő vélemény, ahol nem a „balhék” hiánya, hanem a kommunikáció eredményessége alapján fogalmazott meg pozitív véleményt: *„a túdepó kapcsán, hogy a döntéshozatali szervekkel való együttműködés, tehát hogy ott ... azt az egészet így lemeccselték ..., képviselték a szervezeteket...”.*
- Másik 4 szervezet egyértelmű elégedetlenségét fejezte ki: 3 szervezet adott 1-es vagy 2-es osztályzatot, 1 szervezet pedig nem létezőnek, azaz osztályozhatatlannak minősítette a kommunikációt.

„2-est adtam a döntéshozatali szervekkel történő kommunikációra. Én úgy vettem észre a közelmúltban, hogy nem nagyon szeretnek minket, és nyilván nagyon, nem annyira akarunk ezen változtatni. Tehát sokkal inkább kommunikálunk a szektorral, a gazdasági döntéshozókkal, és ezt a fajta környezetet így kivetjük a dologból. Tudatosan egy picit. ... volt egy idő, amikor kommunikáltunk, csak annak, hogy falra hányják borsót, annak nem sok értelme van, ... inkább abban az irányban használjuk az energiáink, ahol látjuk, hogy megtérül. Régebben, amikor a másik oldalon is azt láttuk, hogy partner van, akkor ez sokkal hatékonyabb volt, az a fajta nyitottság, ez meg lenne bennünk, de jelen pillanatban azt gondolom, hogy ne menjen el itt első sorban az embernek az ideje”, vagy egy másik vélemény: *„És hát a döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció, hát, mind az országos, a kormányzati, hát az így nagyon gyenge. Én azt gondolom, hogy egyoldalú a kommunikáció. Próbálunk kommunikálni,*

kapcsolatot keresni. Sajnos, azt mondhatni, hogy válaszra se méltatnak ... A helyi hatósággal történő kommunikáció, hát tegnap voltam egy megbeszélésen, egy tárgyaláson, amit én kezdeményeztem, mi kezdeményeztünk, körülbelül egy 50 percet kellett várnunk, 8 perc alatt lezajlott ez a megbeszélés. Én ezt nem ítélem meg nagyon jó kommunikációnak, kapcsolatnak a döntéshozókkal”.

S végül egy markáns vélemény: „nem az a baj, hogy rossz a komm, tehát hogy nincs, ahogy így beszéltek, nincsenek ellentéteink, vagy ilyesmi, hanem konkrétan hivatalos kommunikációnk szintén nincs”.

Ugyan a többség kedvező véleménye fogalmazott meg a civil társszervezetekkel történő kommunikációval kapcsolatban (az érdekérvényesítés és kommunikáció területén belül egyedül itt található a módusz az elégedettségi tartományban), mindazonáltal a korábbi tapasztalatokhoz képest jelentősen kedvezőtlen irányban mozdult el a tagszervezetek véleménye ezen a területen (a jelenlegi átlag 3,5 korábbi 4,2-vel szemben). Tekintettel azonban arra, hogy a beszélgetés során a civil szervezetekkel történő kommunikációval kapcsolatban mindössze egy konkrét kritikai észrevétel fogalmazódott meg – mely szerint „... személyes kapcsolatok révén ismerik egymást a szervezetek. ... És ezt viszont lehet, hogy kicsit szervezetibb szinten kellene csinálni.” – itt az elégedetlenségre vonatkozó kedvezőtlen vélemények háttérében inkább a korábbihoz képest fokozott elvárások húzódnak meg, melyre vonatkozó utalás több esetben is elhangzott, pl: „más civil szervezetekkel történő kommunikáció, ez a munkánk kapcsán fontos, hogy folyamatosan kommunikáljunk, és találjunk rendszeres partnereket, úgy tűnik egyelőre”, vagy egy másik vélemény: „más civil szervezetekkel történő kommunikáció is nagyjából rendben van... Csak azért élünk, mert egyébként nem tudnánk a feladatainknak megfelelni, hogyha nem lennének kiváló partnereink”.

Általában a média megjelenéssel, illetve a honlapokkal való elégedettség nem változott az elmúlt években, újszerű kommunikációs elemként jelent meg a Facebookon való kommunikáció lehetősége, mellyel kapcsolatban egyelőre megoszlanak a vélemények: 5 szervezet véleménye az elégedettségi tartományban található, 3 szervezet fogalmazott meg elégedetlenségi tartományba eső válaszokat mely mögött a kapacitások hiányát, vagy hogy egyelőre „nem tudtak erre rákattani”, vagy csak a lehetőségeket nem eléggé kiaknázó használati módot említettek. Egy szervezet említette, hogy nem használja.

MOBILIZÁLHATÓ ERŐFORRÁSOK

Amennyiben a szervezetek mobilizálható erőforrásait, az egymás számára átadható jó tapasztalatokat, tudásokat próbáljuk azonosítani, akkor egyrészt kiindulhatunk azokból a tevékenységekből, melyek mentén a szervezetek többsége úgy gondolja, hogy jobb helyzetben van a drogszakmai szférára jellemzőnél. 8 ilyen területet sikerült azonosítanunk (6.

táblázat), melyek közül a legtöbb a szakmai működés különböző területeit jeleníti meg, de jelentős részben található a szervezeti működés területéhez tartozó tevékenységek száma is. Ezek a tevékenységek potenciális lehetőséget hordoznak a jó gyakorlatok terjesztése, a tapasztalatok továbbadása vonatkozásában, különösképpen egy esetleges hálózatépítő, a tagszervezeteken kívüli célcsoportok segítésére irányuló munka során. Bár – mint azt a tagszervezetek helyzetének bemutatása során láthattuk – a tagság körében is vannak ezen tevékenységek vonatkozásában hiányokat, elégedetlenséget jelző szervezetek.

	módusz ¹²
A szervezet humán erőforrás összetétele	4
Önkéntesek bevonása	4
Szervezet nyújtotta szolgáltatások	4
Célcsoport elérése	4
Koordináció, vezetés/irányítás	4
Könyvelés	4
Adminisztráció	4
Más civil szervezetekkel történő kommunikáció	4

6. táblázat Azon tevékenység-területek, melyek vonatkozásában résztvevők véleménye szerint a szervezetek jobb helyzetben vannak más drogügyi szervezetekhez képest

Az erősségeket megjelenítő tevékenységterületek természetesen többségében nem esnek egybe a MADÁSZSZ tagszervezetei körében jellemző hiányterületekkel, azokkal, ahol a tagszervezetek nagyarányú és/vagy jelentős mértékű elégedetlenséget jeleztek (lásd 7. táblázat).

¹² A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1-es sokkal rosszabb, 5-ös sokkal jobb.

	átlag ¹³	módusz
Önkéntesek bevonása	2,9	4
Szupervízió	2,7	2
Programok akkreditációja	2,6	3
A szervezet finanszírozása	2,9	3
Média megjelenés	2,9	3
For profit szférával történő kommunikáció	2,3	2
Döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció	3,0	3

7. táblázat Azon tevékenységterületek, melyek vonatkozásában résztvevők a szervezetük működése tekintetében elégedetlenségüket fejezték ki¹⁴

Azonban a hiányterületeken is vannak olyan szervezetek, akik az átlagnál több tapasztalattal rendelkeznek, eredményesebbek, s ambíciót mutatnak a tapasztalataik/lehetőségeik megosztására. A szervezetek konkrét „felajánlásai” alapján a következő területeken vannak a tagszervezeteknél mobilizálható erőforrások:

Finanszírozás:

„Előfordult, hogy olyan időszakunk van, amikor, olyan 4-5 millió Ft-nyi összeg van a számlánkon lekötve. Azt például ilyen hitel alapján be tudnánk dobni. Persze ki is vennénk ebből a hitel alapból most éppen ennyit, de ez egy ilyen” (Megálló).

Szupervízió:

„Szombaton fejeződött be egy 30 órás tréning, amit kimondottan segítő foglalkozásúaknak ajánlottunk meg. Az volt a neve, hogy Lámpást a segítők kezébe, és az kimondottan ilyen burn-out és kiegész elleni, illetve kiegész megelőző esetkezelő, ... például egy ilyen bármikor, ha egy következő pályázati pénzt nyerünk” (Iránytű).

Kommunikáció:

„sokan mondtátok ezt a kommunikációt, én a miénkkel elégedett vagyok, és ördögösséget nem látok benne, tehát azért ez nem olyan bonyolult dolog, azt úgy szívesen. Én meg tudom osztani azt, hogy mi mit hogy csinálunk, hogy gondolkodunk, mi volt ennek az evolúciója, mert azért van ennek, tehát elkövettük mi is, a saját hibáinkon keresztül tanultuk meg azt, hogy hogy lehet egy honlapot statikusból dinamikussá, meg ilyeneket. Tehát ezt szívesen” (Megálló).

„Mi kommunikációban szoktunk segíteni szervezeteknek, éppen attól függően, hogy milyen programja fut az egyesületnek. ...most inkább ilyen filmes dolgokat készítünk és ott is

¹³ A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett.

¹⁴ Azokat a területeket soroltuk a hiányterületek közé, ahol a szervezetek 5 fokozatú skálán átlagosan 3-as, vagy annál kisebb elégedettséget jeleztek és/vagy a szervezetek legnagyobb része által az elégedetlenségi tartományba került besorolásra.

proaktívan keressük a szervezeteket. ... egyrészt a szervezet is kap valamilyen fajta teret, másrészt én is egy garantáltan leinformálható hóst kapok. Tehát ez egy oda-vissza jó együttműködő viszony. ... mi társadalmi kommunikációval foglalkozunk és nincsenek saját szakértőink” (Északi Támpont).

„...a rendezvényekről szóló információkat tovább küldjük a partner-listánkon, meg hát odafigyelünk tényleg arra, hogy akiket érint szervezet, akiket potenciálisan úgy látjuk, hogy részt kellene venni, vagy jó lenne, hogyha részt vennének, akkor őket ösztönözzük (Mentálhigiénés Egyesület).

Egyéb:

„Van egy olyan házunk a lakóházak között Zsibriken, ahol tudnánk fogadni szervezeteket rekreációra, konferenciára, szupervízori team építésre, stb. Egy 6-8 főt el tudnánk szállásolni ... Nem akarnánk hasznot húzni, csak annyit, hogy talán már ne fizessünk rá, ebédet is tudnánk adni. Tehát hogy azt gondolom, hogy meg lehetne ezt oldani, meg lehetne ezt használni, azt a lehetőséget” (KIMMTA) .

„...nálunk is van ilyen partnerszervezetekkel való együttműködés keretében egy ilyen kedvezményes szállás- és étkezési lehetőség, tehát hogyha ilyen kihelyezett rendezvényre, programra szükséges hely, akkor ez biztosított” (Mentálhigiénés Egyesület).

VISSZAJELZÉSEK A MADÁSZSZ UTÓBBI ÉVEKBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A MADÁSZSZ utóbbi években végzett tevékenységeit a tagszervezetek többsége egyértelműen relevánsnak ítéli, különösen a MADÁSZSZ szervezeti működésével kapcsolatos, illetve az általános szakmai tevékenységterületek vonatkozásában. Ugyanezen tevékenységi körökkel való elégedettség már átlagosan kisebb mértékű, de minden esetben az elégedettségi tartományban helyezkedik el, és a tagszervezetek közül a legtöbben 5 fokozatú skálán 4-esre értékelték.

	elégedettség				relevancia			
	N	átlag	módusz	szórás	N	átlag	módusz	szórás
Szervezeti működést szolgáló tevékenységek, szervezeti változások		3,8	4	0,9		4,4	5	0,9
Általános szakmai tevékenységi területek		3,4	4	1,0		4,1	5	0,9
Konkrét tevékenységek, szolgáltatások		3,6	4	1,0		4,2	4	0,9

8. táblázat A résztvevők elégedettsége, valamint véleménye arról, hogy a MADÁSZSZ különböző tevékenységi körei mennyire relevánsak¹⁵

SZERVEZETI MŰKÖDÉST SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK, SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

Amennyiben a MADÁSZSZ szervezeti működését szolgáló egyes tevékenységeket vizsgáljuk, akkor két tevékenység/változás az, amit a tagszervezetek egyértelműen relevánsnak tekintenek, és a megvalósulásával is nagymértékben elégedettek. Az egyik különösen kedvező megítélést kapó szervezeti változás a MADÁSZSZ profiljának letisztulása: egyrészt a kivonulása a végső célcsoportra irányuló tevékenységekből, az, hogy nem jelent konkurenciát a tagszervezetek számára. Másrészt pedig a 2007-es szervezetfejlesztés során a MADÁSZSZ céljainak – a korábbi szükségletfelmérés eredményeivel összhangban történő – újrafogalmazása, az érdekvédelmi célok felé való elmozdulás. „A MADÁSZSZ nem konkurál a szervezetekkel, szerintem sikerült teljesen jól megcsinálni”.

A kutatásban résztvevő tagszervezetek az összes többi szervezeti változást is relevánsnak ítélték (az átlagok, és a móduszok értéke 4 körül van), és a megvalósítás értékelése is átlagosan a skála elégedettségi tartományban helyezkedik el, mindazonáltal ezeknél a tevékenységeknél a résztvevők legnagyobb része bizonytalanságának adott hangot. Legalacsonyabb átlagértéket a forrásteremtési tevékenység ért el.

	elégedettség				relevancia			
	N	átlag	módusz	szórás	N	átlag	módusz	szórás
A MADÁSZSZ átalakulása érdekvédelmi szervezetté	12	3,8	4	1,0	12	4,8	5	0,4
Az, hogy a MADÁSZSZ nem végez a tagszervezetek számára konkurenciát jelentő tevékenységet	12	4,3	5	0,7	12	4,4	5	0,9
Centrális vezetés bevezetése	7	3,9	3	0,8	10	4,1	4	1,1
Elnökség körében történt tisztújítás	9	3,7	3	0,7	8	4,0	4	0,9
Forrásteremtés (pályázati tevékenység)	10	3,3	4	0,9	11	4,8	4	0,9

9. táblázat A résztvevők elégedettsége, valamint véleménye arról, hogy a MADÁSZSZ szervezeti működését szolgáló tevékenységek mennyire relevánsak

¹⁵ A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg. A skálavégpontok az elégedettség esetében: 1=egyáltalán nem vagyok elégedett, 5=nagyon elégedett vagyok. A relevancia esetében: 1=véleményem szerint egyáltalán nem releváns, 5=véleményem szerint nagyon releváns. A skála a fejezet többi táblázataiban ezzel azonos.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEK

A különböző szakmai tevékenységterületeket – a szakterület megismerésére irányuló, a legtöbb tagszervezet által bizonytalan megítélést kapó kutatások kivételével¹⁶ – szintén fontosnak, relevánsnak ítélték a tagszervezetek. Különösen relevánsnak tekintett területek a szakmai fórumok, a belső és külső, illetve a döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció, valamint a más drogszakmai ernyőszervezetekkel, illetve a más szakterületekkel való együttműködés. Ezeknek a tevékenységi területeknek a többségén a MADÁSZSZ által megvalósított tevékenység is elégedettséget váltott ki a tagszervezetek nagyobb része körében. Különösen kedvező a döntéshozatali szervekkel való kommunikáció megítélése a legtöbb tagszervezet körében, továbbá a szervezetek általában a MADÁSZSZ honlapjával is elégedettek. Ugyanakkor van néhány tevékenység, ahol a megvalósítással kapcsolatos vélemények átlagértékei – s a legtöbb szervezet vélekedései is – az elégedetlenségi tartományban találhatóak: ilyen a for profit szervezetekkel való kommunikáció területe, illetve a más szakmaterületekkel való együttműködés. Összességében tehát azt mondhatjuk, hogy a MADÁSZSZ utóbbi években végzett tevékenységi területeit fontosnak, relevánsnak tekintik a tagszervezetek, és néhány terület kivételével a megvalósítással is elégedettek,

¹⁶ Megjegyezzük ugyanakkor, hogy a MADÁSZSZ eddigi legjelentősebb, a terület megismerésére irányuló kutatását, a TÁMOP 2.5.1. keretében végzett helyzetfelmérést az egyik legrelevánsabb, és legjobban kivitelezett tevékenységként értékelték a résztvevők (lásd a 11. táblázatban).

A kutatási tevékenységterület esetében az alacsony érték inkább a felmérések gyakorisága miatt a tagságra rótt tehertétel észrevételezését jelenti: „*a tagszervezetek körében állandó a felmérés, ezt mondjuk én kicsit így túlságosnak, ...ezek nagyon hosszúak, ...én értem, hogy nagyon nagy alaposságra törekszünk, meg hogy erre legyen idő*”, illetve a kutatások hasznosulásával kapcsolatban megfogalmazott kételyeket „*végighallgattam ezeket a helyzetfelméréseket, és tényleg nagyon lenyűgöző volt, ... csak nekem mindig az a bajom ezekkel a... hogy... És akkor mi van utána? Én azt nem látom...*”.

	elégedettség				relevancia			
	N	átlag	módusz	szórás	N	átlag	módusz	szórás
Szakmai fórumok, szakértői beszélgetések szervezése a területet érintő témák, problémák feldolgozására	13	3,5	4	1,0	13	4,4	5	0,8
Belső kommunikáció (e-mail, levlista)	14	3,8	4	0,9	14	4,4	5	0,8
Honlap	13	4,1	4	0,7	14	4,4	5	0,6
Külső kommunikáció, média megjelenés	13	2,8	4	0,9	13	4,2	4	0,7
Döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció	14	3,8	5	1,1	13	4,6	5	0,6
For profit szférával történő kommunikáció	9	2,4	2	0,8	12	3,7	4	1,0
A szervezetek megjelenését, egymás megismerését segítő szolgáltatások (honlap-hírek, hálózati fórum, Facebook)	12	3,3	3	0,7	13	3,9	4	0,7
A tagszervezetek körében végzett rendszeres felmérések, gyorskérdések az igényeik megismerése, bevonása céljából	14	3,6	4	0,7	14	3,9	4	0,8
A terület megismerésére irányuló kutatások	12	3,7	4	0,6	12	3,8	3	0,9
Más drogszakmai ernyőszervezetekkel való együttműködés	12	3,8	4	0,9	14	4,5	5	0,6
Más szakmaterületekkel való együttműködés	12	2,6	2	0,9	12	3,8	5	1,1

10. táblázat A résztvevők elégedettsége, valamint véleménye arról, hogy a MADÁSZSZ különböző szakmai tevékenységi területei mennyire relevánsak

KONKRÉT TEVÉKENYSÉGEK, SZOLGÁLTATÁSOK

A konkrét tevékenységek vonatkozásában szintén azt mondhatjuk, hogy azokat kivétel nélkül releváns tevékenységeknek ítélik a tagszervezetek. A legtöbb tagszervezet különösen fontosnak tartja a rendszeres drogpolitikai állásfoglalásokat, az immáron harmadik alkalommal megrendezésre került Civil Fórum szervezésében való részvételt, MADÁSZSZ társadalmi attitűdformálásra való törekvését, a (ma már megszűnt) KKB jelenlétet, illetve a TÁMOP 2.5.1. keretében végzett helyzetfelmérést, illetve a szakértői adatbázis létrehozásával kapcsolatos elképzelést. Ezek közül néhány tevékenység megvalósításával is elégedettek a tagszervezetek, ilyenek a Civil Fórum részvétel, a KKB jelenlét, illetve a TÁMOP kutatás. A szakértői adatbázis, illetve a társadalmi attitűdformálás azonban olyan tevékenységei a

MADÁSZSZ-nak, melyek megvalósítása kevésbé tekinthető sikeresnek, a rendszeres drogpolitikai állásfoglalások, reagálások tekintetében pedig nem tekinthető egyértelműnek a MADÁSZSZ tevékenységének megítélése. A legtöbb tagszervezet a MADÁSZSZ Facebook megjelenésével is elégedetlen.

	elégedettség				relevancia			
	N	átlag	módusz	szórás	N	átlag	módusz	szórás
Hálózatépítés a drogszakmai civil szervezetek körében	12	3,4	4	1,1	13	4,4	4	0,5
Drogszakmai civil stratégia	11	3,7	4	1,1	10	4,2	4	0,9
Szakértői adatbázis létrehozása és működtetése	9	2,8	3	0,6	9	4,0	5	0,8
MADÁSZSZ honlap-fejlesztés	11	3,8	4	0,7	12	3,9	4	0,8
Facebook megjelenés	8	3,0	2	1,2	10	4,1	4	0,9
Szervezetfejlesztés	9	3,2	4	0,8	10	3,7	4	1,0
Civil Fórum szervezése	11	4,5	5	0,7	13	4,7	5	0,5
MADÁSZSZ konferencia, „Öngondoskodás, a változás és megújulás szükségessége” c.	12	4,5	4	0,5	13	4,4	4	0,6
KKB-ben való jelenlét	13	4,1	5	0,8	14	4,4	5	1,0
Rendszeres drogpolitikai állásfoglalások, reagálások	14	3,8	3	0,9	14	4,7	5	0,5
Szupervízió a tagszervezetek vezetői számára	9	3,9	4	1,1	12	4,2	5	1,1
Társadalmi attitűdformálásra való törekvés	12	2,4	2	1,0	13	4,5	5	0,6
MAT konferencián szekció	5	3,8	4	0,4	8	3,9	4	1,2
HP-hez való csatlakozás	11	3,5	4	0,8	10	3,7	4	0,9
TÁMOP helyzetfelmérő kutatás	9	4,0	5	0,8	9	4,3	5	0,7
Az új civil törvénnyel kapcsolatos szakértői műhelybeszélgetés	8	3,6	3	0,7	10	4,2	4	0,4

11. táblázat A résztvevők elégedettsége, valamint véleménye arról, hogy a MADÁSZSZ konkrét tevékenységei mennyire relevánsak

A résztvevők az utóbbi években végzett tevékenységek közül különösen is kiemelték a következőket, mint a siker területeit:

- a szervezeti működés átalakítása, a centrális vezetés bevezetése: *„A centrális bevezetés, annak azért örültem, mert ott, hogy végre legalább arra pont kerül, hogy akkor most, hogy kinek mennyit kéne ebbe befektetnie energiába, kinek a döntésétől függ, hogy mikor lesz tréning, hogy most kinek kell vállalnia a felelősséget egy levélért. Tehát hogy ezért, hogy akkor ott rendeződött ez a fajta, hogy a döntések körül akkor a vezetőségnek így a kezébe minden.”*¹⁷ *„van egy jól működő apparátus”;*
- a már említett profiltisztítás: *„az, hogy átalakult a MADÁSSZS érdekvédelmi szervezetté”,* illetve hogy *„nem végez konkurenciát jelentő tevékenységet”;*
- érdekvédelem/érdekérvényesítés, a döntéshozatali szervek felé történő kommunikáció: *„Döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció, KKB, beadványok, az szerintem teljesen jó”;* *„KKB-ben való jelenlét, szerintem az rendben volt, meg tök fontos is volt”;* *„Rendszeres állásfoglalások, reagálások kialakítása drogpolitikai kérdésekben, szerintem ez is jó volt”* *„...beadványok, még akkor is, hogyha nem mindegyike lett a legpontosabb, akkor is szörnyű fontos.... kiemelendőnek tartom, az érdekképviselőt”;* *„KKBben való jelenlétet tartom igen fontosnak, és kiemelendőnek, mert ... pozicionál bennünket”;* *„KKBban való jelenlét, ezt mindenképpen relevánsnak tartom, tehát folyamatosan ütni kell a vasat, ott kell lenni”;* *„a döntéshozatali szervekkel történő kommunikációra feltétlen szükség van. Hogy milyen stratégiai magatartás, az meg egy külön belső kérdés, hogy hogyan, részt vegyünk, vagy ne vegyünk részt, de önmagában az, hogy, hogy a szervekkel kommunikálni kell, ... egyengetni a célközönség érdekében az ügyeket, az feltétlenül fontos”;* *„A beadványok. ... Ja, az abszolút.”;* *„az állásfoglalások és a reagálások drogpolitikai kérdésekben, ez is egy kiemelendő történet, ugyancsak azért is, mert születnek döntések, de jó lenne, hogyha velünk együtt születnének”;*
- más drogszakmai ernyőszervezetekkel való együttműködés;
- konferenciák/fórumok: *„az, hogy megjelenik egyrészt .., ilyen szakmapolitikai konferencián is, van úgy, hogy önmaga is szervez ilyet, mint jó gyakorlat, tehát ez mind a kettőnek jónak értékeltem. Ugyanígy azt gondolom, hogy a MAT konferencián való megjelenés is, illetve az, hogy egy kicsit tágítja a teret”;* *„A Civil Fórum szervezésében való részvétel, a (Hogyan tovább drogpolitika) szerintem zseniális esemény volt, színvonalas.”;* *„az új Civil Törvénnyel kapcsolatos szakértői műhelybeszélgetés.. az jó volt, az tényleg jó volt”;* *„az „Öngondoskodás, a változás és megújulás szükségessége”, ez volt az a konferencia”;* *„...szakmai fórumok, szakértői beszélgetések szervezése, ez is kiszabadítja ...a területet a karanténból, ez erről szól, tehát ebből a sztereotíp karanténból.”;*

¹⁷ A résztvevő itt megjegyezte, hogy: *„ez nem egyezik az elnökség körében történt tisztújítási elégedettségemmel”.*

- szupervízió a tagszervezetek számára: „ez számomra ez egy nagyon fontos és hasznos dolog volt, tehát ezt szintén nagyra értékelem”;
- drogszakmai civil stratégia kidolgozása;
- kutatás: „jó volt ez a dolog. Meg hát kellett, szükséges volt. Tehát az 5-ös. Meg ahányszor előadták, meg ahogy... Szóval jól, szépen előadták”; „nem lehet eleget tudni erről a területről, ... tehát felelősségünk tájékoztatni a világot, és nem kell csodálkozni a közhelyek felett, a velük való találkozásokon, ha nem tudunk nekik elemi információt adni. Tehát éppen ezért nagyon fontos, hogy ezek a kutatások bizonyos szintű felelősséget jelentenek, hogy mások tudjanak róla...ezért tartom különösen fontosnak ..”; „A terület megismerésére irányuló kutatások ... az információ itt van, tehát akkor azon a területen a kutatások ugyancsak a karanténból való kiszabadulást szolgálják”;
- honlap;
- belső kommunikáció: „kapunk egy csomó e-mailt”.

A leginkább a tagság megalégedésére szolgáló programok sikere mögöttes tényezőinek keresése során a következők jelentek meg:

- i. a tevékenység tisztességes megvalósítására rendelkezésre álló források: „K: És mit gondolsz, miért sikerült az jól akkor? V: Hát mert volt rá sok pénz”;
- ii. humánerőforrás erősségei: személyes ambíciók, jártasságok, beágyazottság, megújulás képessége

pl.: az ernyők közötti együttműködések esetében „vezetőknek az egymáshoz való viszonyán múlik elsősorban, és természetesen egyfelé gondolkodtak, gondolkodnak 100.000 éve, ezért ez jól sikerült”, illetve „ebben van jártasságuk, hogy hogyan, például hogyan szervezzenek egy véleménnyé több különböző álláspontot. Hogy akkor hogyan csináljanak meg egy olyan összmutatót, hogyan szerkesszenek meg egy olyan mondatot, ami mindenki számára elfogadható. Ez egy, szerintem nagyon-nagyon fontos szofisztikált tudás”;

vagy a konferenciák, szakmai rendezvények kapcsán: „Hát, szerintem van egy nagyon erős szakmai kör, amiben ők benne vannak, és azért hiteles személyeket tudnak folyamatosan vonzani, megszólaltatni. Tehát szerintem viszonylag szűk szakma a drog szakma, és ezek az emberek hosszú évek óta benne vannak, ezek ismerik azokat a szereplőket, azokat a személyeket, akik szintén hosszú éve, és félig meddig már ilyen baráti kapcsolatok vannak itt szerintem, különböző szervezetekkel. Én azt gondolom, hogy nagyon sokan elismerik és elfogadják egymást, ... van egyfajta egészséges kiegyezés ezekben a körökben, ahol leginkább én azt látom, hogy ez egy kompetencia alapján szerveződő kör. Tehát ami nagyon fontos meghatározása szerintem, hogy elfogadják egymás kompetenciáit, azok alapján hívják egymást be, nem pedig egyéb szempontok. Szerintem pont emiatt egy nagyon erős humán erőforrásban gyökerezik ez az egész, ez a fő erősségük...”

„úgy tudtak megújulni, hogy nem kellett gyökerestül leváltani vagy kicserélni az egész menedzsmentet, hanem önmagukon belül, tehát az egyes emberek, meg így a

menedzsment is tudott úgy váltani, hogy ezek a pozitívumok, ezek szinte ugyanazokkal a vezetőkkel létrejöhessenek. tehát nem kell kicserélni az egészet.”;

- iii. a MADÁSZSZ missziója: *„van a szervezetnek a missziója, ...tehát hogy így a MADÁSZSZ identitása az leginkább eköré szerveződik, hogy mi ezek vagyunk, és az, hogy azért megy jól, mert, hogy ezt tartják a legfontosabbnak”.*

Azonban fenti területekkel kapcsolatban is megfogalmazódtak kritikák:

- A kommunikáció számos eleme megjelent az erősségek között is, ugyanakkor ezekkel kapcsolatban kritikai észrevételek is megfogalmazódtak: *„a belső kommunikáció, a honlap, külső kommunikáció, média megjelenés. Mindegy, tehát én szerintem az egy erősen fejleszthető dolog még a MADÁSZSZ-nak a jelenleg”,*
„a szervezetek megjelenését, egymás megismerését segítő szolgáltatások, ezt, ezt nem érzékelték működő dolognak. Ugyanígy vagyok ezzel a más szakmaterületekkel való együttműködés, én nem érzem azt a fajta konkrét hasznát a MADÁSZSZ-nak, .. többnyire azt éreztem, hogy tagok vannak benne, nem pedig hálózatként működő, egymást ilyen kiegészítő szervezetekkel”,

„...ide írva, hogy email, meg levlista. Az emberek hány levlistán vannak fent, tehát valójában az a kommunikáció, amit el akar juttatni, mondjuk, a tagszervezetek, vagy a tagok számára, mint belső kommunikációs csatorna, mondjuk a MADÁSZSZ, ahhoz lehet, hogy a levlista egy halott dolog már. Tehát, hogy ebből a szempontból szerintem nem releváns, mint levlista..”; „Egyetértek. A levelezést nem használják az emberek többsége. .. már egyre kevésbé használják az emaileket. Elég fura, ez egy ilyen fura tendencia, de így van.”,

vagy a külső, szakmai kommunikáció kapcsán:

„nem arra gondolok elsősorban, hogy, hogy itt a pénz meg finanszírozás, hanem mondjuk bármi, fertőzések, ajánlások... nem úgy értem az elégedetlenséget, hogy rossz, amit csinálnak, hanem hogy így nincs, pedig nagyon kéne”;

„Mindig valamilyen nagy botrányok során van mindig, ...szerintem fontos a higgadság, hogy nem vagyunk sértettek, ez nagyon fontos, hogy ne tükröződjön, mert ezek ilyen rossz. .. hogy nem egy pozitív töltetet kapnak... Tehát szakmai szinten kell kommunikálni egy szakmai szervezetnek, vagy egy érdekvédelmi szervezetnek... lehet szenvedélyes, .. meg a hit, merthogy ez a hitelességet támasztja alá, de mellette ... legyen egy ilyen higgadság, meg ami, amivel így logikailag vagy érvek szintjén lehet az ügy mellé állni másoknak is”,

„...én nem látom, hogy a MADÁSZSZ-nak, hogy lenne arculata.. az, ...hogy belőjük, hogy behatároljuk, hogy kik vagyunk, és hogyan kommunikálunk kifelé ... olyan mintha ilyen háborús helyzet lenne, a döntéshozók felé megy a kommunikáció, mert hogy az tényleg nagyon égető, tényleg a körünkre ég, hogyha nem történik ott valami változás, de hogy nincs az a szépen-lassan építkező, így a minden embert, vagy minden állampolgárt elérő kommunikációs, szerintem az, tényleg az kellene, hogy így

meghatározni ezt az arculatot, meg azt, hogy így mit akarunk, tehát hogy akkor most punkos, vagy mértékletesség, vagy... Szerintem ezt még ki kellene még így találni.”, „én nem látom kifelé ennek a hangsúlyosságát, ... akár társadalmi érzékenyítés szempontjából, akár mint MADÁSZSZ történések, akár a területtel történő dolgok, akár a KKB kapcsán. Ami eljut ezekről információ, azok nem a MADÁSZSZ felől jönnek felém, az azt jelenti, hogy számomra nem hangsúlyos, ... más elviszi egy kicsit erősebben, de attól még ott van, és ugyanazt képviseli, és az jó. De hogy van egy csomó minden másban, amiben lehetne hangsúlyosabb az ő szerepe, és megjelenése...”;

- Ilyen kettős szerepben van az érdekvédelmi/érdekképviselői szervezetté való átalakulás kérdése is, ami a többség által leginkább sikeres tevékenységek közé tarozik, ugyanakkor e tekintetben is hangzottak el kritikai észrevételek: *„2-est adtam a MADÁSZSZ átalakulása érdekvédelmi szervezetté. Én szerintem ez csak technikailag történt meg, tehát .. azzal, hogy a KKB-ban ott van, tehát, hogy megvannak ezek a szerepei, vagy a kerekei, de nem érződik számomra ez a fajta, ilyen hangsúlyosan megjelenő érdekképviselő.”;*
- Ambivalenciák fogalmazódnak a más drogszakmai ernyőszervezetekkel való együttműködés kapcsán is: *„A más drogszakmai ernyőszervezetekkel való együttműködésben, én azt azért írtam 2-esnek, mert, ... hogy a MADÁSZSZ-t ebben én követőnek látom, tehát megy a, megy a TASZ után, meg megy a más után, .. mintha azt érzem, hogy nem a saját, a MADÁSZSZ véleményünket fogalmaznánk meg, ami egyezik a mondjuk a ... véleményével, hanem ő megfogalmaz valamit, amihez mi is csatlakozunk és nekem ez nagyon nem mindegy, hogy hogy van..”.*

Továbbá kiemelésre került néhány olyan terület, melyeket fontosnak, de a gyakorlati megvalósulás során kevésbé sikeresnek tart a tagság. Ilyenek a

- társadalmi attitűdformálásra való törekvés csak törekvés szinten marad: *„nincs, de arra sem tudnék válaszolni, hogy hogy kéne”;* *„nem érzem azt, hogy lenne szintén valami nagyon, nagyon egyszerűen megfogalmazható álláspont, amit mi képviselnénk”,* vagy egy másik, már a mikéntre vonatkozó vélemény: *„el tudnék képzelni valami.. akciókat”,* *„... a társadalmi attitűdformálásra való törekvés, ...ezt a transzparenciát, ezt a láthatóságot, vagy felületet, vagy hogy ilyen szócső, tehát, hogy ez kevésbé látom a MADÁSZSZ-t. Tehát hogy nincsen televízióban, rádióban, nincsenek a médiumokban a MADÁSZSZ. Mármint, hogy közvetítene bármit is erről a területről, a szervezetek részéről, vagy akár a MADÁSZSZ. Szóval teljesen mindegy, hogy szakmai dolgok, vagy pénzügyi...”;*
- for profit szférával való kommunikáció: *„... én nem tudok róla. Tehát forrásteremtés, pályázati tevékenység, tehát hogy így számomra ez sötét folt. For profit szférával*

történő kommunikáció volt, vagy voltak ilyen törekvések? Nem tudom”; „a for profit szférával történő kommunikáció, hát én ezt, ebben elég kevés változást látok”;

- Facebook megjelenés: *„nem ömlik bele a MADÁSZSZ a pofánkba minden reggel a kávémhöz... a Facebook az olyan, hogy nyomni kell... Én szívesen háborognék néha a pályázatos dolgokon a Facebookon, az olyan jól esne”; „ahogy a Facebook-ot használják, más cégek, intézmények, vagy akár más szervezetek, hát ahhoz képest nagyon alulteljesít a MADÁSZSZ”;*
- szakértői adatbázis: *„ennek valószínűleg a kommunikációjával vannak komoly gondok, ennek a szakértői adatbázisnak ... semmit nem tudok róla, és én ennek, ebben benne vagyok ráadásul szakértőként, ... és nem is tudok belépni oda, meg nem tudom, hogy kérdeztek-e már valamit...”; „a szakértői adatbázis létrehozása és működtetése, erre 2-est adtam, mint elégedettség, de mint releváns, azt abszolút annak gondolom”; „Kik a szakértők? Tehát hogy van-e egyáltalán szakértői adatbázisa a MADÁSZSZ-nak?... ki dönti el, ki a szakértő,...pedig .. nagy szükség”;*
- a szervezetek megjelenését, egymás megismerését segítő szolgáltatások biztosítása: *„ez kihasználatlan kapacitás, azt hiszem ... nekem pont az a gondom, nyilván, mivel sok szegény szervezet csak egymást támogathatja, és a MADÁSZSZ-nak van egy ilyen alapfilozófiája, egyébként is, és hát ebben azért sok ziccer kimaradhatott”;*
- Más szakterületekkel való együttműködés: *„hogy az egészségüggyel, bizony-bizony, az oktatással, a kultúrával, ezekkel mind-mind kellene együttműködni, és én ezt nem, nem találom jónak”.*

S végül, bár az egyes tevékenységek között nem találtunk relevancia alapján az elutasítási tartományba tartozókat, vannak területek, melyeket némely tagok elengednének:

- civil stratégia: *„Az ott nem világos, hogy az minnek a stratégiája. A civileknek, vagy a drognak.”... „ott szerintem a címválasztás rossz”;*
- Humán Platform megosztja a szervezeteket: *„Humán Platform ugye, nem is tudom, az politikai, vagy félpolitikai, homályos, nekem homályos terep. Tehát azt nem tartom annyira fontosnak, hogy a MADÁSZSZ erre a területre tévedjen”* ugyanakkor vannak támogató vélemények is: *„én azt is pozitívnak tartom, hogy a Humán Platformhoz csatlakozott a MADÁSZSZ... a MADÁSZSZ-nak ez beletartozik-e az ő munkájába, hogy ezt megtegye”;*
- az egyik résztvevő KKB tagsággal kapcsolatban is ambivalenciákat fogalmazott meg: *„hogyha a KKB-t kiüresítik, .. akkor, tehát egyszerűen csak egy bábként működik az egész, akkor abban már nem releváns részt venni”.*

A JÖVŐBELI TERVEKKEL, BEADOTT PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS VÉLEMÉNYEK

MEGOLDOTT FINANSZÍROZÁSÚ TEVÉKENYSÉGEK

A korábbi tevékenységek folytatását jelentő, főként a Báthory pályázatból finanszírozásra kerülő jövőbeni tevékenységeket a tagszervezetek képviselői összességében nagyon relevánsnak tartják (módusz 5, átlag 4,6) és a megvalósíthatóság tekintetében sem látnak különösebb nehézségeket (módusz 5, átlag 4,4):

„... mert hogy az eddig is ment, szerintem az fog tudni működni a továbbiakban is.”

Legalacsonyabb pontszámot a „kutatások és helyzetfelmérések” tevékenység kapott, bár összességében a kutatások relevanciájáról és megvalósíthatóságáról is egyértelműen pozitívan vélekedtek a résztvevők, e tekintetben előfordultak támogató és kételyeket megfogalmazó vélemények is, pl.

„Eléggyé egyértelműek a szükségletek, nyilván ezek a tisztázások jók, de hogy annyira... Meg az újabb és újabb kutatások sem... Kivéve akkor, hogyha annak az eredményét valóban valami értelmes dologra fel lehet használni az asztalfiókon kívül.”

ugyanakkor egy másik vélemény: *„bocsáss, ne haragudjatok, de hogy nem, én kutatóspárti vagyok, ...Én azt gondolom, hogy ezek nagyon fontos dolgok, és az állam az meg kifejezetten kutatóellenes mostanában, hogy áá, nem kell itten kutatás. Tö-tö-tö. Tehát nem szubjektivitásra kell alapozni a dolgokat, hanem szociológiára, nekem ez a véleményem. Tehát én kutatóspárti vagyok, és hogy az publikálva is legyen. Tehát minél többen ismerjék meg annak az eredményét”.*

	relevancia				megvalósíthatóság			
	N	átlag	módusz	szórás	N	átlag	módusz	szórás
Civil Fórum 2013	13	4,6	5	0,6	14	4,5	5	0,7
MADÁSZSZ Konferencia 2013	14	4,9	5	0,3	13	4,8	5	0,6
Szupervízió folytatása	12	4,8	5	0,4	12	4,6	5	0,5
MADÁSZSZ honlap továbbfejlesztése	14	4,4	5	0,6	13	4,5	5	0,5
Facebook-aktivitás fokozása	14	4,4	5	0,7	14	4,4	5	0,6
Rendszeres drogpolitikai állásfoglalások, reagálások	14	4,9	5	0,3	14	4,4	5	0,6
KKB-ben, KKT-ben való jelenlét	13	4,8	5	0,4	10	4,6	5	0,7
Kutatások és helyzetfelmérések	14	4,1	4	0,9	13	4,0	4	0,8
Társadalmi attitűdformálás	14	4,7	5	0,5	12	4,1	5	1,0
Összesen		4,6	5	0,6		4,4	5	0,7

12. táblázat A résztvevők véleménye a MADÁSZSZ jövőbeli/tervezett tevékenységeinek relevanciájáról és megvalósíthatóságáról¹⁸

¹⁸ A válaszokat a résztvevők ebben az esetben is 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg. A skálavégpontok relevancia esetében: 1=véleményem szerint egyáltalán nem releváns, 5=véleményem szerint nagyon releváns. A

PÁLYÁZATI SZAKASZBAN LÉVŐ TEVÉKENYSÉGEK

A pályázati szakaszban lévő tevékenységek között a Norvég Civil Alaphoz beadott, és az első fordulóban továbbjutott MADÁSZSZ pályázat tevékenységcsoportjaival, illetve konkrét tevékenységeivel kapcsolatos véleményeket vizsgáltuk. Ezek a tevékenységek MADÁSZSZ küldetésének megvalósításában a korábbi tevékenységeihez képest új, proaktív megközelítést jelentő tevékenységeket jelentenek.

Összességében a résztvevők legnagyobb része a tervezett tevékenységcsoportok közül a MADÁSZSZ, illetve a tagszervezetek számára szervezett, a proaktív alkalmazkodás készségeivel felruházó képzéseket tartották leginkább relevánsnak és megvalósíthatónak, s e tekintetben a vélemények meglehetősen egységesek. A proaktív érdekérvényesítő tevékenységeket mind országos, mind helyi szinten már kevesebben tartják nagyon relevánsnak, s a megvalósíthatóságuk tekintetében is nagyobb megosztottságot tapasztaltunk, azonban általában itt is a releváns és nagyon releváns közötti, s leginkább a teljes mértékben megvalósítható vélemények jellemzők. Leginkább a projekt átívelő céljai (szükségletfelmérés, tevékenység értékelés) tekintetében mutatkozott a szervezetek megosztottsága, azonban a többségi vélemény itt is mindkét esetben 5-ös.

	relevancia			megvalósíthatóság		
	átlag	módusz	szórás	átlag	módusz	szórás
Készségfejlesztő képzések és tréningek a MADÁSZSZ számára	4,3	5	0,7	4,3	5,	0,7
Tagszervezetek proaktív alkalmazkodása, megújulása érdekében végzett tevékenységek	4,3	5	0,8	4,3	5,	0,9
Disszemináció	3,9	5	0,9	4,0	5	1,0
Proaktív érdekérvényesítő tevékenység országos szinten	4,4	4	1,2	3,8	5	1,2
Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten	4,4	4	0,6	3,7	5	1,1
Átívelő tevékenységek	3,9	5	1,3	3,8	5	1,5

13. táblázat A résztvevők véleménye a MADÁSZSZ jövőbeli/tervezett tevékenységeinek relevanciájáról és megvalósíthatóságáról

Különösképpen is relevánsnak tartották a résztvevők a MADÁSZSZ fejlesztését szolgáló tervezett képzések közül a közösségi kommunikációval valamint az újfajta civil érdekérvényesítő technikák megismerésére irányuló képzéseket, illetve a tagszervezetek számára tervezett szupervízót ill. coachingot (bár itt is volt résztvevő, aki nem osztotta a többség véleményét: *„Szerintem a csoport coaching az felesleges. Rengeteg pénzt elvisz, és nem tudom, melyik csoport lenne itt a célcsoport.”*). A résztvevők legnagyobb része szintén nagyon relevánsnak tartotta a proaktív érdekérvényesítő tevékenységek közül a

megvalósíthatóság esetében: 1=egyáltalán nem megvalósítható, 5=teljes mértékben megvalósítható. A skála a fejezet többi táblázataiban ezzel azonos.

Kábítószerügyi Civil Koordinációs bizottság, illetve a Drogügyi Civil Ombudsman intézményének a létrehozását.

A projektben átívelő tevékenységekként jelenlévő, a program folyamatos helyzetadekvátságát biztosító szükségletfelméréseket, ill. folyamatértékeléseket is hasonlóképpen relevánsnak értékeli a szervezetek legnagyobb része – *„szükségletfelmérést és a tevékenységek folyamatértékelését emeltem ki relevanciaként, mert ez az, én hiszek a minőségbiztosításban, ..az én munkám csak ezen múlik, hogy mennyire tudom az előzőből megtanulni, még egyszer ne csináljak hülyeséget..”* – bár e tekintetben kevésbé tekinthető egységesnek a tagság véleménye (átlag, 3,7, szórás 1,4): *„... amire nagyon keveset adtam a kutatások és helyzetfelmérések, .., ezt most szerintem hátra kell rakni ebben a helyzetben”*.

Legkevésbé a disszeminációs tevékenységek váltottak ki kedvező megítélést, különösen is a megjelentetni kívánt kiadványokat tartják kevésbé relevánsnak (módusz 3) a megkérdezettek. *„Én azt gondolom, hogy a kiadvány sem annyira fontos, tehát hogy más, vannak más csatornák. A kiadványon kívül bőven van erre példa”* vagy *„A kiadványok szerintem ma már nagyon nem. Tehát ezek a kiadványok ezek nem, nem jutnak el. .. nem kell erőltetni”*, bár e tekintetben is voltak kifejezetten pozitív vélemények: *„Én a kiadványt, érdekes módon 5-ösnek. Pontosan azért, mert az a fajta 'tok', .. ami leírhatóvá teszi azokat a munkákat, ami például nálatok, akárhol máshol megfogalmazódik, és hozzáférhető. ... vannak értelmes történetek, amit leírhatónak tartanak, a tetteket biztosan, és a többiekét is... képzési segédletnek... az egyetemi és egyéb képzésekben, ezeket abszolút fontosnak tartom”*.

Mindazonáltal a nagy támogatottságú tevékenységekkel kapcsolatban is megfogalmazódott egy-egy kétely:

- Nonprofit vállalkozás: *„Ez nekem egy picit mindig ilyen kognitív disszonancia... Ez a Nonprofit vállalkozási képzés. A nonprofit és a vállalkozó. Közgázból... Tehát, hogy vagy átmegyünk piaci szolgáltatókká, vagy pedig nonprofit maradunk. Vagy akkor ez ilyen vegyes finanszírozású?”*;
- Szenvedélyek Napja: *„Én 2-est csak itt .. a Szenvedélyek Napjára. Szerintem azon túlléptünk, tehát nincs rá szükség, valami más forma kell, tehát nem azt kell újra éleszteni”*.

	relevancia				megvalósíthatóság			
	N	átlag	módusz	szórás	N	átlag	módusz	szórás
Készségfejlesztő képzések és tréningek a MADÁSZSZ számára								
Közösségi kommunikáció és marketing, social media	13	4,3	5	0,7	11	4,5	5	0,7
Újfajta, részvételen alapuló civil érdekérvényesítő technikák	14	4,4	5	0,6	13	4,2	4	0,7
Nonprofit vállalkozási képzés	14	4,3	4	0,7	12	4,2	5	0,8
Tagszervezetek proaktív alkalmazkodása, megújulása érdekében végzett tevékenységek								
Készségfejlesztő képzések és tréningek	14	4,1	4	0,7	13	4,4	5	0,9
Facilitátori, mentori szolgáltatás	14	4,3	4	0,7	13	4,2	5	0,9
Vezetői szupervízió, csoport coaching	14	4,4	5	0,7	12	4,3	4	0,8
Disszemináció								
kiadvány	13	3,7	3	1,1	12	4,3	5	0,8
„Szenvedélyek Napja(i)”	12	4,0	4	0,9	11	4,1	5	0,9
Tedx Danubia megjelenés	11	4,0	4	0,7	10	3,8	5	1,0
Proaktív érdekérvényesítő tevékenység országos szinten								
KCK Bizottság megalakítása és működtetése	14	4,4	5	0,6	10	4,1	5	0,8
Drogügyi Civil Ombudsman intézményének létrehozása és működtetése	14	4,4	5	0,8	11	3,2	3	1,2
Szakmai információs szolgáltatások	14	4,2	4	0,7	13	4,2	5	0,9
Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten	14	4,4	4	0,6	13	3,7	5	1,1
Átívelő tevékenységek								
Szükségletfelmérés	14	3,7	5	1,4	12	4,1	5	1,2
Tevékenységek folyamatértékelése	14	4,0	5	1,1	12	4,1	5	0,9

14. táblázat A résztvevők véleménye a MADÁSZSZ jövőbeli/tervezett tevékenységeinek relevanciájáról és megvalósíthatóságáról

Mint már említettük, a tervezett tevékenységek megvalósíthatósága tekintetében a szervezetek nagyobb része esetében kifejezetten optimista véleményekkel találkoztunk. Jelentősebb kétely gyakorlatilag csak a Civil Ombudsman intézményének a létrehozásával kapcsolatban fogalmazódott meg, ahol a megvalósíthatóságra adott válaszok módusza 3, átlaga pedig 3,2 volt:

„Én azért mondanék még egyet, ami szerintem egyáltalán nem, a civil ombudsman, ez nagyon jól hangzik, de ezt, szóval azért le kéne szállni a magas lóról, azért kellene tudnunk, hogy hol a helyünk, ez egy nagyon fontos dolog, a kábítószerügyekben lehet, a mai magyar társadalomnak nem erre az ombudsmanra van elsősorban szüksége”,

„ami kevésbé megvalósítható, az a kormányzat, a hatalom gyakorlását ellenőrző Drogügyi Civil Ombudsmannak a létrehozása és működtetése, tekintve a mostani folyamatokat, társadalmi, politikai, ..., én ezzel kapcsolatban szkeptikus vagyok”.

4-es alatti átlagot kaptunk még két tervezett tevékenység, a „TedX Danubia” megjelenés valamint a „Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten” esetében is:

„proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten. Most nem akarom annyira kibontani ezt a dolgot, de ennek is kicsi megvalósíthatóságot látok, ha a helyi, saját tapasztalataimat is figyelembe veszem”;

- proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten: *„...azt gondolom, hogy szakmapolitikai szinten is nehezen működik a MADÁSZSZ, mint érdekérvényesítő, ... nehezen látom azt, hogy arra a szintre vinni, ahol az önkormányzat egyébként a területén dolgozó civilekkel sem nagyon tud .. mit kezdeni, vagy párbeszédet folytatni, hogy ebbe belépve valaki kívülről, akinek semmilyen olyan, tehát nincsen, tehát ma nehezen tudom elképzelni ezt megvalósulás-szerűen, hogy ezt, ez jól tudna működni. ... Ezért például relevánsnak többet adtam, csak a megvalósíthatósága”.*

Az egyes tevékenységek megvalósításával kapcsolatosan megfogalmazott további kételyek, nehézségek, kockázatok:

- Kábítószerügyi Civil Koordinációs Bizottság: *„Kábítószerügyi Civil Koordinációs Bizottság megalakítása és működtetése, hát ennek közepes, tehát 3-as megvalósíthatóságot gondolok ennek. K: Miért? Te hol látod ebben a hibát? V: Az összefogásban és az együttműködésben. Azt gondolom, hogy a szervezetek így, hát nyilván, hogy a saját túlélésük érdekében, .. az alkalmazkodásuk érdekében, ezért a saját forrásaikat, vagy pénzügyi lehetőségeiket valahogy igyekeznek megőrizni, és ez néha az összefogás, az együttműködés hátrányára válik, én ezt látom. ... mindenki igyekszik a kis felépített dolgát megvívni, megóvni, és inkább egyedül kapargat, minthogy összefogna. ... szóval ... az együttműködés hiányát látom továbbra is. Ezt nem csak ebben a szektorban, vagy ágazatban, hanem más területen is.”; „ez egy nagyon nehéz funkció, nem tudom, hogy képes-e ezt a MADÁSZSZ összehozni.”;*
- társadalmi attitűdformálás: *„5-öst adtam, mert, hogy az kellene, de ... a megvalósíthatóságnál egyébként egy nagy kérdőjel van, ... mennyire tud működni a jelenlegi keretek közül, hogy mennyire van magában a MADÁSZSZ-ban ebben, mennyi kraft, hogy ezt sikeresen tudja megvalósítani”; „... utópiának tűnik számomra egy kicsit. Illetve amiről én azt gondolom, hogy ilyen nagyon-nagyon távoli dolog”;*
- Értékelés: *„... leginkább a folyamatértékeléssel van bajom, ezt lehet a legkevésbé elképzelni, hogy ezt meg lehet csinálni egy ilyen kontextusban.”; „... kutatások és helyzetfelmérések, .. nem tudom, mennyire partnerek ebben a tagszervezetek, hogy mennyire lehet őket fárasztani a sokféle mindennel. .. ez egy kérdőjel”.*

A képzések megvalósítása során azok hozzáférhetőségével kapcsolatban fogalmazott meg nehézségeket az egyik vidéki tagszervezet képviselője: *„hogya nyertes lesz a pályázat, akkor tagszervezeteknek szóló különböző ilyen képzések, tréningek feltételezem, hogy Budapesten lesznek, és ez mindig .. mindig egy külön történet, hogy ennek az anyagi fedezetét, meg a*

munkaidőt biztosítjuk a delegált munkatársnak, igen. ...fontosnak tartom ezeket, de lehet, hogy így a jövőre nézve majd azért erről is beszélni kellene... a Budapesten kívüli szervezeti hálózatot mennyire szándékozik így a MADÁSZSZ fejleszteni, vagy ezzel kezdeni, vagy a működésüket segíteni, vagy nem tudom, tehát az idejutást, a részvételt a programokon”.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

Arnold P., Paksi B. (2007): Erőforrás és igényfelmérés a MADÁSZSZ tagszervezetek körében. Kutatási beszámoló.

http://www.madaszsz.hu/images/kutatas/eroforras%20igeny%20felmeres_kutbeszm.pdf

Paksi Borbála - Arnold Petra (2006): "Civil Falu" a Sziget 2006 Fesztiválon. Kutatási beszámoló. <http://www.madaszsz.hu/images/kutatas/civil%20falu%202006.pdf>

Paksi Borbála (2005): "Civil Falu" a Sziget 2005 Fesztiválon. . Kutatási beszámoló. <http://www.madaszsz.hu/images/kutatas/cf2005.pdf>

Paksi Borbála (2003): "Civil Falu" a Sziget 2003 Fesztiválon. Kutatási beszámoló. Kézirat.

Paksi Borbála (2002): "Civil Falu" a Sziget 2002 Fesztiválon. Kutatási beszámoló. <http://www.madaszsz.hu/images/kutatas/civil%20falu%202002.pdf>

Paksi B., Demetrovics Zs. (szerk) (2011): Drogprevenció és egészségfejlesztés az iskolában. NDI. L'Harmattan, Budapest

Vicsek L. (2006): Fókuszcsoport. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

MELLÉKLETEK

FÓKUSZCSOPORT VEZÉRFONAL

A MADÁSZSZ tevékenységével való elégedettségéről és a felmerülő igényekről a tagság körében

Téma	Módszer	Idő	Kum
BEVEZETÉS		5	5
<p>1. A moderátor és az asszisztens bemutatkozása</p> <p>2. A beszélgetés ideje alatt tegeződjünk vagy magázódjünk?</p> <p>3. A BESZÉLGETÉS CÉLJA, TÉMÁJA: A MADÁSZSZ tevékenységeiről az utóbbi években az elnökség nem kapott átfogó, szisztematikus, visszajelzéseket a tagságtól, csak bizonyos témákban ment körbe időnként egy-egy gyorskérdés (talán emlékeztek, a pályázatok ügyében többször küldött körbe az elnökség rövid, célzott kérdéseket) illetve néhány esetben informális úton érkeztek az elnökséghez visszajelzések, fogalmazódtak meg igények (mint pl. a 2012-es évben a szupervízió iránti igény). Mint talán tudjátok ugyanakkor, hogy a MADÁSZSZ elnöksége elkötelezett tevékenységének helyzetadekvátsága, szükségletekben gyökerező volta iránt, és fontosnak tartja, hogy a munkája a tagszervezetek megelégedését, és általában a terület gyarapodását, eredményesebb működését szolgálja. Ugyan a legutóbbi szervezetfejlesztés során a tagság úgy döntött, hogy a MADÁSZSZ vezetése centrális módszerrel történjen, ez azonban nem jelenti ezen elköteleződés feladását, sőt, talán még inkább szükségessé teszi a rendszeres és szisztematikus igényfelméréseket annak érdekében, hogy a tagság igényei, és a centrális vezetés ne távolodjon el egymástól. Ezért döntött úgy az Elnökség, hogy a szolgáltatási/tevékenységi kör szükségleteknek megfelelő alakításához felméri a tagság helyzetét, igényeit, illetve véleményét, javaslatait.</p> <p>A következő mintegy 2 órás beszélgetés során ennek megfelelően 4 tematikus egységet szeretnénk átbeszélni.</p> <ul style="list-style-type: none"> – egyrészt azt, hogy hogyan látjátok a saját szervezetetek helyzetét, milyen problémák fogalmazódnak meg, hol vannak a szervezet erősségei, és gyengeségei (1), – másrészt hogy hogyan látjátok, hol lenne igény a MADÁSZSZ támogatására, hol tudna MADÁSZSZ segíteni (2), – harmadrészt szeretné az elnökség, ha tükröt tartanátok, azaz visszajelzéseket adnátok az utóbbi években végzett tevékenységével kapcsolatban (3), – s végül szeretnék megismerni a tagság véleményét a jövőbeli tervekkel, beadott projektekkel kapcsolatban (4). <p>4. ELMONDANI MÉG:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A beszélgetés jellemzői/szabályai <ul style="list-style-type: none"> ▪ nincsenek rossz vagy jó válaszok, 			

<ul style="list-style-type: none"> ▪ mindenki elmondhatja a véleményét, lehet vitatkozni, de nem kell meggyőzni egymást ▪ lehet egymástól kérdezni, de ne vágjunk egymás szavába <ul style="list-style-type: none"> – Telefonokat kikapcsolni – Névtáblakészítés <p>Engedélykérés a felvételkészítéshez, felvételkészítés indoka, adatkezelés-anonimitás</p>			
BEMUTATKOZÁS		15	20
Először arra kérnék mindenkit, hogy töltsse ki ezt a rövid kérdőívet a szervezetéről.	1. Kérdőív	5	
Kérem, szóban is mutatkozzatok be néhány mondatban. A bemutatkozás során a következőkre térjete ki: <ul style="list-style-type: none"> – melyik szervezettől jöttetek – mióta tagja a szervezet a MADÁSZSZ-nak, – melyek a szervezet fő tevékenységei? 	Körbe menni mindenkit kérdezni	10	
IGÉNYEK I.: Először szeretnénk a szervezetek jelenlegi helyzetét feltárni, képet kapni a jelenlegi nehézségekről, felmerülő problémákról.		25	45
Először ismét arra kérlek benneteket, hogy töltsétek ki ezt a rövid kérdőívet, melyben a szervezetetek különböző működési területeivel kapcsolatban kérdezzük a véleményeteket.	2. Kérdőív	5	
Melyek azok a területek, amelyekkel elégedettek vagytok (4-es vagy 5-ös válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek működnek megfelelően? Melyek azok, amelyekkel a leginkább elégedetlenek vagytok (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek működése a legproblémásabb?	beszélgetés	10	
Mit gondoltok, melyek a szervezet működésében a különösen gyenge pontok? Léteznek-e olyan veszélyek, amelyek hosszú távon a Szervezet működését veszélyeztetik? Ha igen, melyek ezek?	beszélgetés	5	
És hol vannak esetleg mobilizálható források, erősségek? (bemutatható jó gyakorlatok, tapasztalatcsere, MADÁSZSZ működésébe való bekapcsolódás)	beszélgetés	5	

IGÉNYEK II.: A következő részben azokról a programokról, szolgáltatásokról illetve tevékenységekről beszélgetünk, amelyekkel a jelenlegi helyzetben szerintetek a MADÁSZSZ segíteni tudna a tagszervezeteiteknek.		11	56
Szerintetek a MADÁSZSZ milyen szolgáltatásokkal, vagy programokkal, tudná segíteni a szervezetek működését?	flip chart	5	
Kérem, rangsoroljátok ezeket abból a szempontból, hogy melyik a legjelentősebb (legfontosabb) ezek közül.	Rangsoroló szavazás	3	
Kérem, rangsoroljátok ezeket abból a szempontból, hogy a saját szervezetetek mennyire profitálna az adott szolgáltatásból, programból.	Rangsoroló szavazás	3	
EDDIGI TEVÉKENYSÉGEK Most beszéljünk a MADÁSZSZ-ban zajló munkáról. Adjatok visszajelzéseket a MADÁSZSZ utóbbi éveiben végzett tevékenységével kapcsolatban.		44	100
Ha visszagondoltok a MADÁSZSZ megalakulására, illetve az utóbbi 6 évre, akkor hogyan látjátok, miben történtek leginkább változások?	flip chart	5	
Kérem, rangsoroljátok ezeket abból a szempontból, hogy melyik a legjelentősebb (legfontosabb) ezek közül.	Rangsoroló szavazás	3	
Az utóbbi 6 évből milyen MADÁSZSZ programokat/tevékenységeket tudnátok megemlíteni?	flip chart	5	
Kérem, rangsorolják ezeket abból a szempontból, hogy melyik a legjelentősebb (legfontosabb a szakmaterület szempontjából) ezek közül.	Rangsoroló szavazás	3	
Arra kérnék mindenkit, hogy töltsé ki ezt a rövid kérdőívet, melyben a MADÁSZSZ szervezeti átalakulásával, és az azóta végzett tevékenységeivel kapcsolatban teszünk fel kérdéseket.	3. Kérdőív	7	
Melyek azok a területek, amelyekkel elégedettek vagytok (4-es vagy 5-ös válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek működnek megfelelően?	beszélgetés	7	

Melyek azok, amelyekkel a leginkább elégedetlenek vagytok (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek működése a legproblémásabb?			
Melyek azok a területek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartjátok (4-es vagy 5-ös válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek a legrelevánsabbak? Melyek azok, amelyekkel a leginkább elégedetlenek vagytok (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek a legkevésbé relevánsak?	beszélgetés	7	
Melyek azok a területek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartjátok (4-es vagy 5-ös válaszok), de a legkevésbé vagytok elégedettek vele (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondoltok, mi lehet ennek az oka, hogyan lehetne fejleszteni ezeket a területeket?	beszélgetés	7	
JÖVŐBELI TERVEK A MADÁSZSZ több tevékenységet is tervez. Ahhoz, hogy ezekkel kapcsolatban véleményt tudjatok formálni, szeretném ismertetni.		34	134
A kérdéskör felvezetése, a tervek ismertetése	elmondani	6	
<p>A már megkezdett tevékenységeiket szeretnék folytatni, ilyenek pl. az évente megrendezésre kerülő Civil Fórum és a MADÁSZSZ Konferencia, a vezetők számára biztosított szupervízió, a honlap további fejlesztése és Facebook-jelenlét, a rendszeres állásfoglalások, reagálások kialakítása drogpolitikai kérdésekben, a KKB-helyett létrehozott Kábítószerügyi Koordinációs Tanácsban való jelenlét, társadalmi attitűdformálásra való törekvés. Ezen tevékenységek finanszírozása a 2013-as évre biztosított, elsősorban a Stefan Batory Foundation támogatásával, valamint önkéntes munka keretein belül.</p> <p>A MADÁSZSZ további szolgáltatásainak bővítése, valamint kapacitásfejlesztése érdekében több helyre is pályázik.</p> <p>A Norvég Civil Alap pályázatának keretein belül 2 fő célt tűzött ki a Szövetség, egyrészt a proaktív alkalmazkodás elősegítése, másrészt a közfeladatok állami finanszírozása érdekében való fellépés.</p> <p>I. A MADÁSZSZ képes tétele az aktuális körülményekre válaszoló, proaktív alkalmazkodásra, illetve a tagszervezeteink támogatása a megújulásban:</p> <p><u>1. Készségfejlesztő képzések és tréningek a MADÁSZSZ, képviselőinek (közösségi kommunikáció és marketing, a social media előnyei és lehetőségei, újfajta civil érdekérvényesítő technikák, úgymint állampolgári tanács vagy civil bíróságok, vagyis az</u></p>			

egyenlő részvételen alapuló döntéshozatali és döntés-előkészítő eljárások megismertetése és elsajátítása, nonprofit vállalkozási képzés)

2. A tagszervezetek képessé tétele a proaktív alkalmazkodásra, a megújulásra (Készségfejlesztő képzések és tréningek, Facilitátori, mentori szolgáltatás: a megismert módszerek, technikák gyakorlati alkalmazása során, egyfajta utánkövetésként segítik a szervezetek munkájukat, Vezetői szupervízió, csoport coaching)

3. Disszemináció:

- A már új technikákkal megvalósított kezdeményezések megjelentetése egy kiadványban,
- korábban létező Szenvedélyek Napja(i) újraélesztése a legmodernebb infokommunikációs technológiákkal és módszerekkel (videókonferencia, webináriumok, skype tanácsadás). Tartalmában szakmai-tudományos alapokon szerveződő, de a széles nyilvánosságának szóló országos eseménysorozat.
- a terület reprezentánsainak TEDx Danubia előadói közötti megjelenéséért végzett szakmai lobbitevékenység

II. Másik fontos céljuk a hangsúlyos és szintén proaktív érdekérvényesítő tevékenység annak érdekében, hogy a szakmai szempontokat tiszteletben tartó erősebb és célzottabb kormányzati szerepvállalás legyen.

1. Proaktív érdekérvényesítő tevékenység országos szinten:

- Kábítószerügyi Civil Koordinációs Bizottság megalakítása és működtetése: Ezen tevékenység háttérében egyrészt KKB működésének aktuális átalakítása (melyben ezidáig 4 civil delegált kapott helyet teljes szavazati joggal), másrészt a koordináció tevékenységében a szakmai iránymutatás hiánya húzódik meg. Éppen ezért a létrehozandó testületnek elsődlegesen egyfajta Think Tank funkciót szánunk, s működtetését különböző szakmai bizottságok révén (drogpolitikai, jogi, prevenció, kezelési, kutatási) tervezik.
- Drogszakmai civil ombudsman intézményének létrehozása és működtetése, amely - többek között - a kormányzati munkát és az állam hatalomgyakorlását ellenőrzi. Olyan megbízott/meghatalmazott fizetett alkalmazott, aki a civil tagszervezetek azon ügyeit gyűjti össze, majd képviseli, melyek az ő szintjükön már elakadtak, visszhangtalanok maradtak, vagy rendre hátrányukra történik a kérdéses, vitatott ügyek elrendezése. Feladatai között a kérdések következetes végig vitele (levelezés, szükséges dokumentumok összegyűjtése, a megfelelő hivatali kontaktok megkeresése), a transzparencia biztosítása (!), és az eredmények közzététele szerepel (honlapon külön menüpontban), illetve szükség esetén sajtókapcsolatok mozgatása, sajtóközlemények és sajtókampányok kezdeményezése. A Szövetség évente értékelné a munkáját.
- Szakmai információs szolgáltatások (pl: szakkönyvtár, szervezetek bemutatkozása)

<p><u>2. Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten:</u> A MADÁSZSZ országos szinten végzett szakmapolitikai tevékenységének megjelenítése helyi önkormányzatok felé való érdekérvényesítésben</p> <p>III. A folyamatos minőségbiztosítás érdekében a következő átívelő tevékenységek szükségesek:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Szükségletfelmérés – A projekt során végzett tevékenységek folyamatértékelése. 			
A következő kérdéssorban az imént felsorolt tervezett tevékenységekkel kapcsolatban kérjük a véleményeket.	4. kérdőív	7	
<p>Melyek azok a területek, amelyeket a leginkább relevánsnak tartjátok (4-es vagy 5-ös válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek a legrelevánsabbak?</p> <p>Melyek azok, amelyek a legkevésbé relevánsak (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondoltok, miért ezek a területek a legkevésbé relevánsak?</p>	beszélgetés	7	
<p>Melyek azok a területek, amelyek a leginkább megvalósíthatóak (4-es vagy 5-ös válaszok)? Miért?</p> <p>Melyek azok, amelyek a legnehezebben megvalósíthatóak (1-es vagy 2-es válaszok)? Miért?</p>	beszélgetés	7	
<p>Melyek azok a területek, amelyeket a leginkább relevánsnak (4-es vagy 5-ös válaszok), de a legkevésbé tartjátok megvalósíthatónak (1-es vagy 2-es válaszok)? Mit gondoltok, mi lehet ennek az oka, van-e valami konkrét elképzelésetek, hogyan lehetne ezeket a célokat, tevékenységeket megfelelően megvalósítani?</p>	beszélgetés	7	
ZÁRÁS		2	136
<p>Egyéb, amit fontosnak tartotok elmondani, és eddig nem került elő.</p> <p>Zárás, elköszönés. Az eredményekről tájékoztatja valaki.</p>		2	

KÉRDŐÍVEK

1.1. A delegáló szervezet adatai				
1.1.1. A szervezet neve:				
1.1.2. A szervezet bejegyzett székhelye:				
1.1.3. A szervezet bejegyzésének éve:				év
1.1.4. Az szervezet tevékenységei: Kérlek, nevezd meg a téged delegáló szervezet fő tevékenységét, és sorold fel a szervezet minden tevékenységét. Add meg, hogy az egyes tevékenységek jelenleg a kapacitásotok hány százalékát foglalják le!				
1.1.4.1. A szervezet fő tevékenysége				%
1.1.4.2-6. Egyéb, nem főtevékenységként végzett tevékenységek				%
				%
				%
				%
				%
1.1.5. A szervezet tevékenységének hatóköre:				
☐	egy település	☐	több megyére kiterjedő	
☐	több település	☐	regionális	
☐	egy megyére kiterjedő	☐	országos	

1.2. A fókuszcsoport résztvevő adatai				
1.2.1. Neve:				
1.2.2. Szervezetbeli tisztsége:				
1.2.3. Mióta dolgozol szerhasználatot kezelő programban:				év
1.2.4. Mióta dolgozol ennél a szervezetnél:				év
1.2.5.1. Kérsz-e visszajelzést az eredményekről?		igen		nem
1.2.5.2. Ha igen, add meg e-mail címedet:				

Kérjük, értékelj a szervezetek különböző, működéssel kapcsolatos területeit aszerint, hogy mennyire vagy elégedett azzal, ahogyan az adott területen működik. Válaszaidat az első oszlopba írd, és 1-től 5-ig terjedő skálán add meg (1=egyáltalán nem elégedett, 5=nagyon elégedett, 0=nincs ilyen a szervezetnél, 9=nem tudom).

A második oszlopba pedig azt írd, hogy a Ti szervezetek helyzete **más drogügyi szervezetekhez képest** meglátásod szerint jobb, vagy rosszabb (1-es sokkal rosszabb, 5-ös sokkal jobb) az adott területen.

Amennyiben a felsoroltakon kívül további területekkel kapcsolatban is tapasztalsz nehézségeket, vagy fontosnak tartod, kérjük azt az „Egyéb” sorokban tüntesd fel.

2. kérdőív	A) saját szervezetnél	B) más szervezetekhez képest
2.1. A SZAKMAI MŰKÖDÉS TERÜLETEI		
2.1.1. A szervezet humán erőforrás összetétele		
2.1.2. Önkéntesek bevonása		
2.1.3. Szervezet nyújtotta szolgáltatások		
2.1.4. Célcsoport elérése		
2.1.5. Szupervízió		
2.1.6. Programok akkreditációja		
2.1.7. Egyéb:		
2.2. A SZERVEZET MŰKÖDÉS TERÜLETEI		
2.2.1. Munka-, hatáskörmegosztás		
2.2.2. Koordináció, vezetés/irányítás		
2.2.3. Jogi ügyek intézése		
2.2.4. Könyvelés		
2.2.5. A szervezet finanszírozása		
2.2.6. Adminisztráció (Pl: pályázati dokumentációk kezelése)		
2.2.7. Egyéb:		
2.3. ÉRDEKKÉPVISELETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TERÜLETEK		
2.3.1. Média megjelenés		
2.3.2. Honlap		
2.3.3. Facebook megjelenés		
2.3.4. For profit szférával történő kommunikáció		
2.3.5. Döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció		
2.3.6. Más civil szervezetekkel történő kommunikáció		
2.3.6. Egyéb:		

Kérjük, osztályozd 1-től 5-ig terjedő skálán a MADÁSZSZ szervezeti változásait és eddigi tevékenységeit elégedettség (1=egyáltalán nem vagyok elégedett, 5=nagyon elégedett vagyok, 9=nem tudom) és relevancia (1=véleményem szerint egyáltalán nem releváns, 5=véleményem szerint nagyon releváns, 9=nem tudom) szerint:

3. kérdőív	Mennyire	
	A) elégedett	B) releváns
3.1. Szervezeti működést szolgáló tevékenységek, szervezeti változások		
3.1.1. A MADÁSZSZ átalakulása érdekvédelmi szervezetté		
3.1.2. Az hogy a MADÁSZSZ nem végez a tagszervezetek számára konkurenciát jelentő tevékenységet		
3.1.3. Centrális vezetés bevezetése		
3.1.4. Elnökség körében történt tisztújítás		
3.1.5. Forrásteremtés (pályázati tevékenység)		
3.2. Általános tevékenységi területek		
3.2.1. Szakmai fórumok, szakértői beszélgetések szervezése a területet érintő témák, problémák feldolgozására		
3.2.2. Belső kommunikáció (e-mail, levlista)		
3.2.3. Honlap		
3.2.4. Külső kommunikáció, média megjelenés		
3.2.5. Döntéshozatali szervekkel történő kommunikáció (KKB, beadványok)		
3.2.6. For profit szférával történő kommunikáció		
3.2.7. A szervezetek megjelenését, egymás megismerését segítő szolgáltatások biztosítása (honlapon a hírekben, hálózati fórum, Facebook)		
3.2.8. A tagszervezetek körében végzett rendszeres felmérések, gyorskérdések – a tagság igényeinek megismerése, illetve bevonása céljából		
3.2.9 A terület megismerésére irányuló kutatások (pl. TÁMOP helyzetfelmérés)		
3.2.10. Más drogszakmai ernyőszervezetekkel való együttműködés		
3.2.11. Más szakmaterületekkel (eü, oktatási, kulturális, szociális szervezetekkel) való együttműködés		

3. kérdőív folytatás	Mennyire	
	A) elégedett	B) releváns
3.3. Konkrét tevékenységek, szolgáltatások		
3.3.1. Hálózatépítés az egészségügyi (drog szakmai) feladatokat ellátó civil szervezetek körében		
3.3.2. Civil stratégiai-szakmai terv kidolgozása		
3.3.3. Szakértői adatbázis létrehozása és működtetése		
3.3.4. MADÁSZSZ honlap-fejlesztés (akadály-mentesítés, (MADÁSZSZ tevékenységéről, illetve az aktuális szakmai történésekről rendszeresen számot adó Hír rovat, tagszervezeti hírek)		
3.3.5. Facebook megjelenés		
3.3.6. Szervezetfejlesztés		
3.3.7. Civil Fórum szervezésében való részvétel (Hogyan tovább drogpolitika)		
3.3.8. MADÁSZSZ konferencia, „Öngondoskodás, a változás és megújulás szükségessége” címmel		
3.3.9. KKB-ben való jelenlét		
3.3.10. Rendszeres állásfoglalások, reagálások kialakítása drogpolitikai kérdésekben		
3.3.11. Szupervízió a tagszervezetek vezetői számára		
3.3.12. Társadalmi attitűdformálásra való törekvés		
3.3.13. MAT konferencián szekció szervezése: „Párhuzamok keresése – drogfogyasztók és homoszexuálisok társadalmi kirekesztettsége Magyarországon” - címmel		
3.3.14. Humán Platformhoz való csatlakozás		
3.3.15. TÁMOP projekt keretében végzett helyzetfelmérő kutatás az ország három régiójában		
3.3.16. Az új civil törvénnyel kapcsolatos szakértői műhelybeszélgetés		
3.3.17. Egyéb, és peddig:.....		

Kérjük, osztályozd 1-től 5-ig terjedő skálán a MADÁSZSZ tervezett tevékenységeit relevancia (1=véleményem szerint egyáltalán nem releváns, 5=véleményem szerint nagyon releváns, 9=nem tudom) és megvalósíthatóság (1=egyáltalán nem megvalósítható, 5=teljes mértékben megvalósítható, 0=nem kell fejleszteni, 9=NT) szerint:

4. kérdőív	Mennyire	
	A) releváns	B) megvalósítható
4.1. Megoldott finanszírozású tevékenységek		
4.1.1. Civil Fórum 2013		
4.1.2. MADÁSZSZ Konferencia 2013		
4.1.3. Szupervízió folytatása		
4.1.4. MADÁSZSZ honlap továbbfejlesztése		
4.1.5. Facebook-aktivitás fokozása t		
4.1.6. Rendszeres állásfoglalások, reagálások kialakítása drogpolitikai kérdésekben		
4.1.7. KKB-ben, KKT-ben való jelenlét		
4.1.8. Kutatások és helyzetfelmérések		
4.1.9. Társadalmi attitűdformálás		
4.2. Pályázati szakaszban lévő tevékenységek		
4.2.1. Készségfejlesztő képzések és tréningek <u>a MADÁSZSZ számára</u>		
4.2.1.1. Közösségi kommunikáció és marketing, social media		
4.2.1.2. Újfajta, részvételen alapuló civil érdekérvényesítő technikák		
4.2.1.3. Nonprofit vállalkozási képzés		
4.2.2. Tagszervezetek proaktív alkalmazkodása, a megújulása érdekében végzett tevékenységek		
4.2.2.1. Készségfejlesztő képzések és tréningek		
4.2.2.2. Facilitátori, mentori szolgáltatás		
4.2.2.3. Vezetői szupervízió, csoport coaching		

4.kérdőív folytatása	Mennyire	
	A) releváns	B) megvalósítható
4.2.3. Disszemináció		
4.2.3.1. kiadvány		
4.2.3.2. „Szenvedélyek Napja(i)” (modern infokommunikációs módszerekkel)		
4.2.3.3. Tedx Danubia előadói közötti megjelenés		
4.2.4. Proaktív érdekérvényesítő tevékenység országos szinten		
4.2.4.1. Kábítószerügyi Civil Koordinációs Bizottság megalakítása és működtetése (Think Tank funkció, különböző, pl. drogpolitikai, jogi, prevenciós, kezelési, kutatási szakmai bizottságokkal)		
4.2.4.2. A kormányzati munkát és az állam hatalomgyakorlását ellenőrző Drogügyi Civil Ombudsman intézményének létrehozása és működtetése		
4.2.4.3. Szakmai információs szolgáltatások (pl: szakkönyvtár, szervezetek bemutatkozása)		
4.2.5. Proaktív érdekérvényesítő tevékenység helyi szinten: MADÁSZSZ országos szinten végzett szakmapolitikai tevékenységének megjelenítése helyi önkormányzatok felé való érdekérvényesítésben		
4.2.6. Átívelő tevékenységek		
4.2.6.1. Szükségletfelmérés		
4.2.6.2. Tevékenységek folyamatértékelése		

TÁBLÁZATOK

	N	másokhoz képest		
		átlag	szórás	módusz
A SZAKMAI MŰKÖDÉS TERÜLETEI		3,3	1,2	3
1. A szervezet humán erőforrás összetétele	14	3,4	1,1	4
2. Önkéntesek bevonása	13	2,9	1,2	4
3. Szervezet nyújtotta szolgáltatások	14	3,6	0,9	4
4. Célcsoport elérése	13	3,3	0,7	4
5. Szupervízió	9	3,0	1,4	2
6. Programok akkreditációja	7	3,6	1,0	3
A SZERVEZETI MŰKÖDÉS TERÜLETEI		3,4	1,2	4
1. Munka-, hatáskörmegosztás	12	3,1	1,3	2
2. Koordináció, vezetés/irányítás	12	3,2	1,0	4
3. Jogi ügyek intézése	11	3,3	1,3	3
4. Könyvelés	12	4,2	0,9	4
5. A szervezet finanszírozása	12	3,2	1,1	3
6. Adminisztráció	12	3,8	0,9	4
ÉRDEKKÉPVISELETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS TERÜLETEK		2,8	1,2	3
1. Média megjelenés	12	2,4	1,0	3
2. Honlap	12	3,3	0,9	3
3. Facebook megjelenés	12	2,6	1,0	3
4. <i>For profit szférával történő kommunikáció</i>	12	2,3	1,2	1
5. Döntéshozatali szervezetekkel történő komm.	11	2,8	1,1	2
6. Más civil szervezetekkel történő komm.	12	3,5	1,1	4

15. táblázat A résztvevők véleménye szervezetek különböző területeken végzett tevékenységéről, más drogügyi szervezetekhez képest¹⁹

¹⁹ A válaszaikat a résztvevők 1-től 5-ig terjedő skálán adták meg: 1-es sokkal rosszabb, 5-ös sokkal jobb

agresszív perek (kemény fellépés)
differentiáltabb kép kialakítása a társadalom felé
döntéshozókkal konstruktív kommunikáció
drogügyi szakmai segítség
elterelés kifizetésben fellépés
érdekérvényesítés (erőteljesebb, árnyaltabb)
érdekképviselő
érdekképviselő (szociális foglalkoztatás)
érdekvédelem
fellépés a szerződésekbe bekerülő szankciókért
fellépés az indikátorcsalások ellen
fórum jógyakorlatokról
igényfelmérés, demokratikus ernyőszervezeti működtetés
KAB, KEF pályázatok kapcsán közös fellépés
képzések
konferenciák (jógyakorlatok, innovatív technikák bemutatása)
közös célok megfogalmazása
sürgősségi forrás
sürgősségi jogsegély
sürgősségi működési szolgáltatások
szakmai módszerek összegyűjtése és közvetítése
szervezetek működésének bemutatása
szolgáltatás
szupervízió
tapasztalatok beforgatása a szakmai felsőoktatásba
társadalmi kommunikáció közös kidolgozása
társadalmi szemléletformálás (láthatóság)
társadalmi vállalkozás irányába nyitás
továbbképzés magyar trendekről
továbbképzés nemzetközi trendekről

16. táblázat A résztvevők által említett azon szolgáltatások/programok, melyekkel a MADÁSZSZ véleményük szerint segíteni tudná a szervezetek működését (abc arendben)

szolgáltatás	legfontosabbnak ítézők száma (fő)
fellépés a szerződésekbe bekerülő szankciókért	4
érdekérvényesítés (erőteljesebb, árnyaltabb)	3
érdekképviselő	3
döntéshozókkal konstruktív kommunikáció	2
fellépés az indikátorcsalások ellen	2
differenciáltabb kép kialakítása a társadalom felé	1

17. táblázat A MADÁSZSZ-al kapcsolatban megfogalmazott szolgáltatási igények közül a résztvevők által legfontosabbnak ítélték (az említések gyakoriságának sorrendjében)

szolgáltatás	a szervezetük számára leginkább hasznosnak ítézők száma (fő)
érdekképviselő	3
érdekérvényesítés (erőteljesebb, árnyaltabb)	2
társadalmi kommunikáció közös kidolgozása	2
érdekképviselő (szociális foglalkoztatás)	2
társadalmi vállalkozás irányába nyitás	2
agresszív perek (kemény fellépés)	2
döntéshozókkal konstruktív kommunikáció	1
differenciáltabb kép kialakítása a társadalom felé	1

18. táblázat A MADÁSZSZ-al kapcsolatban megfogalmazott szolgáltatási igények közül azok, melyekről a résztvevők úgy ítélik, hogy a szervezetük leginkább profitálni tudnak (az említések gyakoriságának sorrendjében)